

№ XXXVII C

ELÄINLÄÄKINTÖLAITOS

MAATALOUSMINISTERIÖN ELÄINLÄÄKINTÖ-
OSASTON KERTOMUS VUODELTA
1935

★

VETERINÄRVÄSENDET

LANTBRUKSMINISTERIETS VETERINÄRAVDELNINGENS
BERÄTTELSE FÖR ÅR
1935

★

SERVICE VÉTÉRINAIRE

RAPPORT DE LA SECTION VÉTÉRINAIRE DU MINISTÈRE DE
L'AGRICULTURE POUR L'ANNÉE 1935.

(SVENSKT SAMMANDRAG SID. 25; RESUMÉ PAG. 28.)

ELÄINLÄÄKINTÖLAITOS

MAATALOUSMINISTERIÖN ELÄINLÄÄKINTÖ-
OSASTON KERTOMUS VUODELTA
1935

★

VETERINÄRVÄSENDET

LANTBRUKSMINISTERIETS VETERINÄRAVDELNINGENS
BERÄTTELSE FÖR ÅR
1935

★

SERVICE VÉTÉRINAIRE

RAPPORT DE LA SECTION VÉTÉRINAIRE DU MINISTÈRE DE
L'AGRICULTURE POUR L'ANNÉE 1935.

(SVENSKT SAMMANDRAG SID. 25; RESUMÉ PAG. 28.)

VALTIONEUVOSTON KIRJAPAINO

Eläinlääkintölaitos v. 1935.

I.

Maatalousministeriön eläinlääkintöosasto.

Henkilökunta.

Osastopäällikkö: eläinlääkintöneuvos, eläinlääketieteen ja filosofian tohtori
V. Kankaanpää.

Osastoeläinlääkäri: eläinlääketieteen tohtori *R. Stenius.*

Lihan- ja maidontarkastuksen valvoja: eläinlääketieteen tohtori *K. Fröberg.*
Sitäpaitsi toimi osastolla 2 notaria ja 1 laskuapulainen.

Käsitellyt asiat.

Vuoden aikana saapui seuraava määrä postilähetyksiä:

ilmoituksia virkatoimituksista kotieläintautien ehkäisemiseksi	2 868
tuberkulinitutkimusanomuksia	1 496
tuberkulinitutkimuspöytäkirjoja	13 934
lihantarkastamojen ja teurastamojen tarkastuskertomuksia	276
ilmoituksia lihantarkastuslaitoksilla todetuista tarttuvista taudeista ..	135
lihantarkastuslaitosten kuukausiyhteenvetoja	1 155
trikiinitutkimustoimistojen ilmoituksia	26
valtion eläinlääkintölaboratorion raportteja	34
piirieläinlääkärien ilmoituksia säännöllisistä vastaanottomatkista y. m.	263
piirieläinlääkärien kuukausi-ilmoituksia	660
vuosikertomuksia	164
matkalaskuja	3 588
muita raha-anomuksia	138

Yhteensä 24 737

Lisäksi on osastolle saapunut lukuisia virka-asioita koskevia yksityisluontoisia kirjelmia, ulkomaalaisia kuukausi- ja viikkoilmoituksia tarttuvista kotieläintaudeista, kansainvälisen eläintautitoimiston julkaisuja, erinäisten ulkomaalaisten korkeakoulujen ja eläinlääketieteellisten laitosten julkaisuja ja kertomuksia, kiertokirjeitä, ammattilehtiä j. n. e.

Vuoden aikana on suoraan osastolta postitettu:

tavallisia kirjelähetyksiä	4 170
raha-asioita koskevia lähetyksiä	1 941
	<hr/>
Yhteensä	6 111

Lisäksi on lähetetty suuri määrä postipaketteja.

Sitäpaitsi on maatalousministeriön yleisen kirjaamon kautta saapunut ja sieltä lähetetty eläinlääkintölaitosta koskevia asioita, jotka on ratkaissut

ministeri osastopäällikön esittelystä	115
ministerin sijassa osastopäällikkö osastaeläinlääkärin esittelystä ..	403
osastopäällikkö osastaeläinlääkärin esittelystä	953
	<hr/>
Yhteensä	1 471

Lainsäädäntö.

Kertomusvuoden aikana on annettu seuraavat eläinlääkintölaitosta koskevat lait ja asetukset:

- N:o 14, tammikuun 12 päivältä, asetus valtion eläinlääkintölaboratorion assistentinviran muuttamisesta laboraattorinviraksi.
- N:o 116, maaliskuun 15 päivältä, asetus eläinlääkärien toimituspalkkioista.
- N:o 165, huhtikuun 26 päivältä, asetus valtion eläinlääkintölaboratorion valmisteista ja tutkimuksista suoritettavasta korvauksesta.
- N:o 197, toukokuun 20 päivältä, laki kotieläintautien ehkäisemisestä 29. 9. 1922 annetun lain 7 §:n muuttamisesta toisin kuuluvaksi.
- N:o 198, toukokuun 20 päivältä, asetus kotieläintautien ehkäisemisestä voimassa olevan lain täytäntöönpanosta ja soveltamisesta 29. 12. 1922 annetun asetuksen 30 §:n muuttamisesta toisin kuuluvaksi.
- N:o 199, toukokuun 20 päivältä, asetus valtion eläinlääkintölaboratoriosta.

Kiertokirjeet.

Toimintavuoden kuluessa lähetti eläinlääkintöosasto seuraavat kiertokirjeet:

- N:o 26, huhtikuun 24 päivältä, koskeva eläinlääkärien toimituspalkkioita.
- N:o 27, huhtikuun 24 päivältä, koskeva kanojen valkovatsurin vastustamista.
- N:o 28, toukokuun 13 päivältä, koskeva valtion eläinlääkintölaboratorion valmisteista suoritettavia korvauksia.
- N:o 29, toukokuun 13 päivältä, koskeva tarttuvista kotieläintaudeista piiri-eläinlääkärille lähetettäviä kuukausi-ilmoituksia.
- N:o 30, joulukuun 7 päivältä, koskeva eläinlääkärin velvollisuutta lähettää ilmoitukset tarttuvista kotieläintaudeista kaksoiskappaleena piiri-eläinlääkärille.

N:o 31, joulukuun 9 päivältä, koskeva lihantarkastuslain 10 §:n määräysten soveltamista, y. m. määräyksiä lihantarkastajille sanotun lain noudattamisesta.

N:o 32, joulukuun 16 päivältä, koskeva raadonavausten toimittamista eräissä tapauksissa lihantarkastuksen yhteydessä.

Apurahat.

Paitsi Länsi- ja Itä-Suomen karjanjalostusyhdistyksille sekä Suomen eläinlääkäriyhdistykselle menoarviossa varattuja apurahoja myönnettiin kuluneen vuoden aikana seuraavat apurahat: Helsingin maidontarkastusyhdistykselle 24 000 markkaa ja Helsingin lihataloudelliselle yhdistykselle kotieläintauteja koskevan opetuksen järjestämiseksi niillä kurseilla, joita yhdistys tulee toimeenpanemaan maaseudulla toimiville, teurastajan ammattia harjoittaville henkilöille, 10 000 markkaa.

Opintoapurahoina jaettiin eläinlääkäriksi aikoville yhteensä Smk. 80 000: —.

Kunnaneläinlääkärin palkkaamista varten on valtion varoista myönnetty seuraaville kunnille allamainitut apurahat:

Uudenmaan lääni.

Kunta.

Helsingin pit.	3 600: —
Iitti	3 000: —
Kirkkonummi	3 600: —
Orimattila	3 600: —
Tammisaaren maalaiskunta, Pohja, Snappertuna ja Tenhola	4 000: —
Lohjan kunta ja Lohjan kauppala	4 000: —
Sipoo	2 000: —
Hyvinkään kauppala	4 000: —
Hanko	2 000: —
Pernaja, Lapträsk, Liljendal ja Ruotsinpyhtää	3 200: —
Inkoo	4 000: —
Nurmijärvi	4 000: —
Kuusankoski	4 000: —
Pyhäjärvi, Pusula ja Karkkilan kauppala	4 000: —
Mäntsälä	4 000: —
Nummi	4 000: —
Tuusula	4 000: —

Turun ja Porin lääni.

Hämeenkyrö	3 600: —
Kokemäki	3 600: —
Parainen	4 000: —
Rauma	3 600: —

Kankaanpää	5 000: —
Mouhijärvi ja Suodenniemi	4 000: —
Huittinen	4 000: —
Vehmaa	4 000: —
Kemiö, Dragsfjärd ja Vestanfjärd	4 000: —
Pöytyä, Karinainen, Tarvasjoki ja Marttila	4 000: —
Eura	4 000: —
Mynämäki	4 000: —
Paimio ja Sauvo	5 000: —

Hämeen lääni.

Akaa	4 000: —
Hausjärvi	3 600: —
Janakkala	4 000: —
Kangasala	3 600: —
Lammi	4 000: —
Orivesi	3 500: —
Urjala	3 600: —
Pälkäne	3 600: —
Ruovesi	4 000: —
Somero	4 000: —
Padasjoki	4 000: —
Asikkala	4 000: —

Viipurin lääni.

Jaakkima ja Lahdenpohja	3 500: —
Jääski	4 000: —
Ruokolahti	4 000: —
Parikkala	4 000: —
Valkeala	3 000: —
Virolahti	3 200: —
Kymi	4 000: —
Kirvu	4 000: —

Mikkelin lääni.

Juva	5 000: —
Kangasniemi	5 000: —
Sysmä	5 000: —

Kuopion lääni.

Karttula	4 000: —
Leppävirta	3 600: —
Kiuruvesi	4 000: —
Pielavesi	4 000: —
Nilsinä	4 000: —
Juankoski	5 000: —

Hankasalmi	3 600: —
Varkaus (kauppala)	4 000: —

Vaasan lääni.

Keuruu	5 000: —
Lapua	3 600: —
Närpiö	4 000: —
Uusikaarlepyy, Jepua ja Munsala	4 000: —
Ylistaro ja Isokyrö	4 000: —
Virrat	4 000: —
Vöyri	4 000: —
Kannus, Toholampi ja Himanka	6 000: —
Saarijärvi	5 000: —

Oulun lääni.

Sotkamo	6 000: —
Kemin kaupunki	4 000: —

Neuvottelukunta.

Eläinlääkintöosaston neuvottelukuntaan kuuluivat vuoden 1935 aikana, paitsi osastopäällikköä ja osastoeläinlääkärinä, seuraavat jäsenet:

eläinlääketieteen edustajana eläinlääkäri *W. Castrén*.

lääketieteen edustajana lääkintöneuvos *L. Porthan*.

maatalouden edustajana maataloushallituksen kotieläinhuolto-osaston osastopäällikkö, maatalousneuvos *V. O. Suonio* ja

lakitieteen edustajana Teknillisen Korkeakoulun talousoikeuden professori *V. K. Noponen*.

Edellisten lisäksi ovat neuvottelukunnan kokouksiin ottaneet osaa: valtion eläinlääkintölaboratorion johtaja, eläinlääketieteen tohtori *R. Hindersson*, teurastamon johtaja, eläinlääkäri *G. Korte*, piirieläinlääkärit *I. Hertzén* ja *H. A. Andersson*, eläinlääketieteen tohtori *H. Söderlund*, eläinlääkintäeversti *J. S. Talvitie*, kaupungineläinlääkäri *W. Ehrström* ja kunnaneläinlääkäri *A. G. Backman*.

Neuvottelukunta on toimintavuoden aikana kokoontunut 13 kertaa käsitellen m. m. seuraavia asioita: virkanimityksiä, asetus- ja kiertokirje-ehdotuksia, kurinpitoasioita, kysymystä eläinlääkintöopetuksen järjestämisestä maahan.

Ulkomainen yhteys.

Suomen edustajana kansainvälisessä eläintautitoimistossa — Office International des Epizooties — on edelleen toiminut osastopäällikkö *V. Kankaanpää*.

Kuukausittain on eläinlääkintöosasto ilmoittanut ulkoasiainministeriön kautta tarttuvien kotieläintautien esiintymisestä kansainväliselle eläintauti-

toimistolle Pariisissa, useimmille Europan ja sen ulkopuolella olevien maiden eläinlääkintölaitoksille sekä sitäpaitsi suoraan kaikkien Skandinavian maiden eläinlääkintöpäälliköille.

Eläinlääkintöosastolle on saapunut kuukausittain ilmoituksia tarttuvien kotieläintautien esiintymisestä sekä Europan että sen ulkopuolella olevista maista joko suoraan asianomaisilta virastoilta tahi ulkomaisen edustuksemme välityksellä. Samoin on saatu kansainvälisen eläintautitoimiston kunkin maan virallisiin ilmoituksiin perustuvat tilastot tarttuvien kotieläintautien esiintymisestä eri maissa.

II.

Eläinlääkärikunta.

Vuoden 1935 alussa oli maassa kaikkiaan 262 eläinlääkärinä.

Vuoden aikana laillistettiin seuraavat 5 eläinlääkärinä: *Bondestam, Torbjörn Viking; Holmberg, Julius; Paattinen, Viljo Aleks; Rajalin, Rudolf Mauritz; Sarva, Veijo.*

Vuoden aikana kuoli 5 eläinlääkärinä: Vaasan kaupungineläinlääkäri *Carl Gustaf Gahmberg*, Sortavalan piirin piirieläinlääkäri *Erkki Vilho Jalkanen*, Lahden piirin piirieläinlääkäri *Karl Bruno Miller*, Seinäjoen piirin piirieläinlääkäri *Frans Väinö Perttala* ja ent. konsulentti *Johan Herman Sawela*.

Laillistettuja eläinlääkäreitä oli siis vuoden lopussa 262 eli sama määrä kuin vuoden alussa.

Eläinlääkärien asuinpaikat läänittäin sekä toiminnan laatu vuoden lopussa selviää seuraavasta taulukosta:

Lääni	Yhden eläinlääk. toiminnossa	Eläinlääk. laboratoriossa	Yliopiston palvel.	Munssa opetustoiminnassa	Piirieläinlääkärimä	Munssa valtion toiminnassa	Kaup. ja kuntain palveluksessa	Yhteisön palveluksessa	Arneijassa	Ihantarkastajana	Yksit. praktikassa	Päikköillä	Yhteensä
Uudenmaan	3	4	1	—	5	2	21	2	3	10	13	5	69
Turun ja Porin	—	—	—	—	7	—	17	—	—	4	8	—	36
Hämeen	—	—	—	1	6	—	16	1	4	3	8	—	39
Viipurin	—	—	—	1	10	—	10	—	6	8	4	1	40
Mikkelin	—	—	—	—	4	—	4	—	2	1	1	1	13
Kuopion	—	—	—	—	6	—	10	1	—	—	3	—	20
Vaasan	—	—	—	—	8	—	12	—	1	1	5	1	28
Oulun	—	—	—	—	8	1	4	—	—	—	1	—	14
Ahvenanmaan	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	1	—	3
Yhteensä	3	4	1	2	55	3	95	4	16	27	44	9	262

Vuoden aikana oli avoinna seuraavat 7 piirieläinlääkäriin virkaa ja nimettiin niihin:

Sortavalan piiriin eläinlääkäri *Carl Gunnar Edvin Lindequist*,
Lahden piiriin piirieläinlääkäri *Väinö Sakari Rantanen*,
Alavuden piiriin eläinlääkäri *Gösta Leander Kronholm*,
Seinäjoen piiriin piirieläinlääkäri *Aaro Henrik Hokkanen*,
Tammelan piiriin piirieläinlääkäri *Kaarlo Gabriel Engelvuori*,
Haapaveden piiriin kunnaneläinlääkäri *Aleksander Warppe*,
Lappeenrannan piiriin eläinlääkäri *Valto Malakias Lehtonen*.

Mainituista viroista Sortavalan, Lahden ja Seinäjoen piirien piirieläinlääkärien virat joutuivat avoimiksi viranhaltijan kuoleman johdosta, Tammelan, Haapaveden ja Lappeenrannan piirien piirieläinlääkärien virat viranhaltijan tultua nimitetyksi toiseen virkaan, Alavuden piirin piirieläinlääkärien virka piirieläinlääkäri *G. Haanelle* ja Karjaan piirin piirieläinlääkärien virka piirieläinlääkäri *J. A. Steniukselle* pyynnöstä myönnetyn eron johdosta.

III.

Tutkintolautakunnat ja jatkokurssit.

Piirieläinlääkäritutkintolautakuntaan kuuluivat osastopäällikkö *V. Kankaanpää* puheenjohtajana sekä jäseninä valtion eläinlääkintölaboratorion johtaja *R. Hindersson* ja osastoeläinlääkäri *R. Stenius*.

Piirieläinlääkäritutkintoa varten vaadittavat valmistavat kurssit pidettiin aikana 2/9—28/9 35. Niihin osallistui sekä piirieläinlääkäritutkinnon suorittivat seuraavat 7 eläinlääkärää:

Kokko, Y.; Lahtonen, A.; Linkomies, K. B.; Martola, Y.; Muttonen, K.; Nyberg, A. J.; v. Troil, N.

Sitäpaitsi järjestettiin aikana 4/11—16/11 35 piirieläinlääkärien jatkokurssit, joihin määrättiin osallistumaan piirieläinlääkärit: *L. Backman, E. Hiilivirta, K. I. Jaakkola, V. Kunnas, A. V. Lautsia, J. A. Marscén, R. Montell, E. Parker, W. Plathin, J. Swanljung* ja *V. Tervo*.

Eläinlääkärien laillistuttamistutkintolautakuntaan kuuluivat puheenjohtajana osastopäällikkö *V. Kankaanpää* sekä jäseninä trit *R. Hindersson* ja *R. Stenius*.

Vuoden aikana pidettiin laillistuttamistutkintoa varten vaadittavat kurssit aikana 6/5—25/5 35, osallistuen niihin eläinlääkärit: *Bondestam, Torbjörn; Holmberg, Julius* ja *Paattinen, Viljo*.

IV.

Valtion eläinlääkintölaboratorio.

Johtaja: *Richard Hindersson*, eläinlääketieteen tohtori.

Laboraattori: *Veikko Rislakki*, eläinlääketieteen tohtori.

Laboraattori: *Pehr Ivar Stenius*, eläinlääketieteen tohtori.

Vuoden kuluessa on sitäpaitsi laboratoriossa toiminut ylimääräinen eläinlääkäri, kaksi laboratorioapulaista ja konttoriapulainen, kolme ylimääräistä laboratorioapulaista, joista yksi kesäkuun 1 päivästä alkaen, elatusaineiden valmistaja, vahtimestari, siivooja, tallimies ja juoksupoika.

Suoritettut tutkimukset.

Kertomusvuonna suoritettiin yhteensä 17 677 tutkimusta. Niistä oli 13 043 serologista laatua luomistaudin, räkätaudin ja valkovatsurin selville saamiseksi, 3 323 bakteriologista tahi patologis-anatomista laatua ja 1 311 koski jälkeisiä tahi sikiöitä luomisen aiheuttajan määräämiseksi.

Tutkimusten lukumäärä laski edellisiin vuosiin verrattuna. Vuonna 1933 suoritettiin nimittäin 25 638 ja vuonna 1934 19 798 tutkimusta. Vähennys johtuu siitä, että tutkimusten lukumäärä valkovatsurin selville saamiseksi laski 667:een. Muiden tutkimusten lukumäärä on noussut, kuten seuraavasta yhdistelmästä selviää:

<i>Tutkimus.</i>	1933	1934	1935	Lisäys vuodelta 1934 %:ssa
Luomistaudin varalta:				
a) serologisia tutkimuksia	8 108	11 552	13 043	13
b) bakteriologisia tutkimuksia	734	1 011	1 311	19.7
Valkovatsurin varalta:	14 166	4 447	667	—
Bakteriologisia ja patologis-anatomisia tutkimuksia	2 384	2 700	3 323	23

Vuoden kuluessa on tutkittu seuraava määrä näytteitä eri eläimistä: 373 hevosesta, 1 624 naudasta, 84 vasikasta, 94 lampaasta, 483 siasta, 65 koirasta, 31 kissasta, 59 ketusta, 1 kamelista, 2 hirvestä, 1 kaniinista, 3 minkistä, 1 sudesta, 2 majavasta, 1 mäyrästä, 2 metsäkauriista, 7 marsusta, 220 kanasta, 70 kananpoikasesta, 7 kalkkunasta, 6 ankasta, 7 hanhesta, 37 fasaanista, 27 kyyhkösestä, 1 kanarialinnusta, 1 haukasta, 1 metsosta, 3 haahkasta, 3 joutsesta, 1 kalasta, 1 mehiläisestä ja 2 ihmisestä. Sitäpaitsi on tutkittu 95 makkara-, liha-, rehu- y m. s. näytettä.

T a u l u k k o A.

Tableau A.

Serologis-diagnostiset tutkimukset v. 1935.
Analyses de diagnose sérologique faites en 1935.

Tauti Maladie	Hevonen Chevaux	Nautaeläin Bovides	Siat Porcs	Ihmiset Hommes	Kanat Poules	Yhteensä Total
<i>Anaemia inf. eq.:</i>						
positiivinen tulos	2	—	—	—	—	—
negatiivinen tulos	5	—	—	—	—	—
kelpaamattomia	5	—	—	—	—	12
<i>Malleus:</i>						
negatiivinen tulos	499	—	—	—	—	499
<i>Abortus:</i>						
positiivinen tulos	—	931	—	—	—	—
h. positiivinen tulos	—	309	—	—	—	—
negatiivinen tulos	—	10 602	2	1	—	—
kelpaamattomia	—	20	—	—	—	11 865
<i>Pullorum tartunta:</i>						
positiivinen tulos	—	—	—	—	34	—
h. positiivinen tulos	—	—	—	—	—	—
negatiivinen tulos	—	—	—	—	564	—
kelpaamattomia	—	—	—	—	69	667

T a u l u k k o B.

Tableau B.

Luomistaudin selville saamiseksi tutkitut sikiöt ja jälkeiset.
Nombre des foetus et des délivres analysés pour l'avortement épizootique.

Aiheuttaja Maladie	Hevonen Chevaux			Nauta Bovides				Sika Porcs			Yhteensä Total			
	+	—	yht. total	+	—	?	yht. total	+	—	yht. total	+	—	?	yht. total
Brucella abortus ...	—	3	3	166	1 055	—	3 1 224	—	6	6	166	1 064	—	3 1 233
Homesienet	—	—	—	37	—	—	37	—	—	—	—	—	—	37
Streptokokit	—	—	—	7	—	—	7	—	—	—	—	—	—	7
B. pyogenes	—	—	—	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	2
B. tuberkulosis	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Kelpaamattomat ...	—	—	—	—	—	—	31	—	—	—	—	—	—	31
Yhteensä — Total	—	3	3	213	1 055	—	3 1 302	—	6	6	166	1 064	—	3 1 311

T a u l u k k o C.

Tableau C.

Tuberkuloosin selville saamiseksi tutkitut näytteet.
Nombre d'analyses faites pour la constatation de la tuberculose.

Näytteen laatu <i>Matériaux d'analyse</i>	Nauta <i>Bovides</i>			Sika <i>Porcs</i>			Koira ja kissa <i>Chiens et chats</i>		Marsu <i>Cochons d'Inde</i>		Kameeli <i>Chameaux</i>		Linnut <i>Oiseaux</i>		Yhteensä <i>Total</i>	
	+	—	?	+	—	?	+	—	+	?	+	—	+	—		
Eläimiä in toto	—	—	—	—	—	—	—	—	5	4	1	—	—	8	38	56
Imusolmukkeita	15	22	5	94	148	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	292
Sisäelimiä	58	4	3	1	4	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	71
Keuhkolimaa	17	177	91	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	285
Maitonäytteet	1	20	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25
Juustonäytteet	1	28	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35
Yhteensä — <i>Total</i>	92	251	109	95	152	8	—	—	5	4	1	1	—	8	38	764

T a u l u k k o D.

Tableau D.

Pernaruton selville saamiseksi tutkittiin seuraavat näytteet.
Nombres des analyses faites pour la fièvre charbonneuse.

Eläinlaji <i>Animaux</i>	+	—	Yhteensä <i>Total</i>	Huomautuksia <i>Observations</i>
Hevonen	1	32	33	—
Nauta	17	144	161	—
Lammas	—	5	5	—
Sika	—	23	23	—
Kissa	1	—	1	—
Hirvi	—	1	1	—
Yhteensä — <i>Total</i>	19	205	224	—

T a u l u k k o E.

Tableau E.

Maitonäytteitä (paitsi tuberkuloosin varalta) tutkittiin seuraavat määrät.
Nombre d'analyses concernant le lait (excepté celles touchant la constatation de la tuberculose.)

Epäilty taudin aiheuttaja <i>Infection soupçonnée</i>	Positiivinen tulos <i>Résultat positif</i>	Negatiivinen tulos <i>Résultat négatif</i>	Yhteensä <i>Total</i>
Streptococcus	166	—	166
B. pyogenes	25	—	25
B. coli	36	—	36
B. pyogenes ja streptococcus	12	—	12
Staphylococcus	13	—	13
Diplococcus	2	—	2
Diplo-streptococcus	10	—	10
Märkäsoluja	—	—	14
Ei patogrn. bakteereita	—	446	446
Tutkimukseen kelpaamattomia	—	—	43
Yhteensä — <i>Total</i>	264	446	767

T a u l u k k o F.

Myrkytyksen varalta suoritettiin seuraavat tutkimukset.
Examens concernant la présence de toxiques.

Myrkytyksen laatu <i>Nature du toxique</i>	Hevonen <i>Chevaux</i>	Nauta <i>Bovides</i>	Sika <i>Porcs</i>	Lammas <i>Moutons</i>	Koira <i>Chiens</i>	Kettu <i>Renards</i>	Yhteensä <i>Total</i>
Strykiniiniä	1	—	—	—	1	—	2
Arsenikkia	—	1	—	—	1	—	2
Lyijyä	—	1	—	—	—	—	1
Keisojuurta	—	1	—	—	—	—	1
Ruokamyrkytys	—	—	—	—	—	1	1
Ei myrkyä	4	2	1	1	6	—	14
Yhteensä — <i>Total</i>	5	5	1	1	8	1	21

S e e r u m i e n j a i s t u t u s a i n e i d e n v a l m i s t u s .

Eläinlääkärien tilauksesta on vuonna 1935 laboratorion lähetetty seuraavat määrät seerumeja ja istutusaineita:

Seerumeja:

Pääntautiseerumia	286 680	sm ³
Sikaruususeerumia	85 880	»
Diplokokkiseerumia	2 931 ¼	»
Coliseerumia	19 896 ¼	»
Sikatautiseerumia	36 792	»
Normaliseerumia	2 546	»

Istutusaineita:

Coli-vaksiinia (mastitis)	4 260	sm ³
Pääntauti-vaksiinia	162 760	»
Abortus-vaksiinia	14 350	»
Pyogenes-vaksiinia	5 922	»
Streptokokki-vaksiinia (mastitis)	23 099	»
Sikatauti-vaksiinia	4 884	»
Penikkatauti-vaksiinia	2 515	»
Raivotauti-vaksiinia	5 227	»
Diplokokki-vaksiinia	50	»
Diplokokki-pyogenes-vaksiinia	450	»
Paratyfus-vaksiinia	50	»

Viljelmä:

Abortus-viljelmää	46 125	»
-------------------------	--------	---

T u b e r k u l i i n i n v a l m i s t u s .

Vuonna 1935 on valmistettu subkutaani-, intrakutaani- ja oftalmotuberkuliinia sekä tarkistelihanlientä.

Eläinlääkärien tilauksista on toimintavuonna lähetetty valtion laskuun tuberkuliinia seuraavat määrät:

Subkutaanituberkuliinia	383 1/2 sm ³
Intrakutaanituberkuliinia	19 442 »
Tarkistelihanlientä	3 899 »
Lintutuberkuliinia	53 1/2 »
Anaesotuberkuliinia	30 »

Vuonna 1935 myytiin eläinlääkäreille seuraavat määrät tuberkuliinia:

Subkutaanituberkuliinia	84 1/2 sm ³
Intrakutaanituberkuliinia	192 »
Lintutuberkuliinia	8 »
Tarkistelihanlientä	1 1/2 »

Malleinin valmistus.

Malleinia valmistettiin oftalmokoetta varten. Sitä lähetettiin eläinlääkäreille 12 1/2 sm³ maksutta sekä 40 sm³ maksusta.

Laboratorion valmisteita on toimintavuonna lähetetty eläinlääkäreille yhteensä 728 564 sm³.

Seerumivarastot.

Eläinlääkärien pyynnöstä on laboratorio perustanut n. s. seerumivarastoja Viipuriin, Turkuun, Tampereelle ja Kuopioon. Laboratorio pitää näissä pieniä varastoja, joita hoitaa eläinlääkäri.

Tuberkuloosi.

Tuberkuloosin varalta tutkittiin 764 näytettä, niistä 35 juusto- ja 25 maitonäytettä, 285 keuhkolimanäytettä, 71 sisäelintä, 292 imusolmuketta ja 56 koko eläintä. Naudasta oli 109 näytettä ja siasta 152. Kokonaisina tutkittiin 3 koiraa, 2 kissaa, 5 marsua, 16 kanaa, yksi kyyhkyinen ja 29 fasaania.

Tuberkuloosia todettiin 92 nautaeläimestä lähetetyssä näytteessä, nimitäin 15 imusolmukkeessa, 58 sisäelinnäytteessä, 17 keuhkolimanäytteessä, yhdessä maito- ja yhdessä juustonäytteessä.

Sioista tutkittiin 5 sisäelintä ja 250 imusolmuketta. Tuberkuloosia todettiin 94 imusolmukkeessa ja yhdessä sisäelimessä.

Bakteerityyppejä määriteltäessä saatiin seuraava tulos:

Tyyppi	Lukumäärä	% v. 1935	% v. 1934
Typ. humanus	87	91.5	91.3
Typ. bovinus	8	8.5	8.0
Typ. gallinaceus	—	—	0.7

Prosenttimäärät ovat siis aivan samat kuin v. 1934.

Kolmessa tapauksessa todettiin ei virulentteja haponkestäviä bakteereita. Typ. gallinaceusta ei todettu ollenkaan.

Tuberkuloosia todettiin yhden Korkesaaressa kuolleen kamelin keuhkoissa ja pleurassa (helmitauti). Vielä todettiin tuberkuloosia 6:ssa kanassa ja 2:ssa fasaanissa.

L u o m i s t a u t i.

Luomistaudin selville saamiseksi nautaeläimissä tutkittiin 118 jälkeisnäytettä positivisella ja 714 kielteisellä tuloksella. Yksi näyte oli epävarma ja 17 kelpaamatonta.

Sikiöitä tutkittiin yhteensä 244 kpl., joista 29 positivisella, 200 kielteisellä ja 1 epävarmalla tuloksella, 14 näytteen ollessa kelpaamattomia.

Jälkeis- ja sikiönäytteitä yhdessä tutkittiin 208 kpl., joista 19 positivisella, 188 kielteisellä ja 1 epävarmalla tuloksella.

Jälkeis- ja sikiönäytteistä saatu positiivinen tulos oli siis 13 % tutkituista tapauksista (kelpaamattomia näytteitä lukuunottamatta).

Kielteisissä eli sporaadisissa luomistapauksissa todettiin 7 luomistapauksen johtuneen streptokokki-tartunnasta, 2 pyogenes-tartunnasta ja 1 tuberkuloosista (typ. bovinus). Tämän lisäksi oli homesienien aiheuttamia luomistapauksia yhteensä 37. Aiheuttaja oli 15 tapauksessa Absidia ramosa, 9:ssä Aspergillus fumigatus ja 5:ssä sekä Absidia ramosa että Aspergillus fumigatus. Kahdeksassa tapauksessa homelajia ei voitu määritellä. Homesienistä johtuneet luomistapaukset olivat jakaantuneet seuraavasti: tammikuussa 1, helmikuussa 3, maaliskuussa 4, huhtikuussa 3, toukokuussa 1, kesäkuussa 2, heinäkuussa 7, elokuussa 1, syyskuussa 0, lokakuussa 2, marraskuussa 6 ja joulukuussa 7 tapausta.

Tämän lisäksi tutkittiin 107 maitonäytettä luomistautibakteerien varalta. Näytteet olivat enimmäkseen otettu luomistautisiin karjoihin kuuluvista lehmistä, joiden verinäytteet olivat antaneet joko selvän tai heikon positiivisen reaktion. Tarkoitus oli näin saada selvyys siitä, olivatko kyseessä olevat lehmät myös bakteerin erittäjiä. Positiivinen tulos saatiin 16 maitonäytteestä, kielteinen tulos 70 näytteestä ja 21 näytteestä ei saatu diagnosia koe-eläinten ennenaikaisen kuoleman takia.

Luomistaudin varalta tutkittiin toimintavuonna 11 865 verinäytettä, niistä 1 240 (10 %) positivisella tuloksella, 20 ollessa tutkimukseen kelpaamattomia.

Verinäytteet oli otettu 2 390 eri karjasta. Niistä todettiin 511 (21.4 %) taudin saastuttamaksi.

R a i v o t a u t i.

Vuonna 1935 ei sattunut kuin yksi raivotautitapaus maan rajojen sisäpuolella. Tämä tapaus todettiin Suojärvellä tammikuussa.

Näytteitä tutkittiin raivotaudin varalta yhteensä 24 kpl., niistä 12 koiraa (1 positiivinen), 11 kissaa ja 1 susi.

Maan suojelemiseksi raivotautitartunnalta suoritettiin rajaseuduilla tavannukainen koirien suojelemissutut k. o. tautia vastaan. Suojärvellä istutettiin

192 koiraa, Salmin pitäjässä 304, Terijoella 269, Uudellakirkolla 170 ja Kivennavalla 182 koiraa, yhteensä siis 1 117 koiraa.

Näitä istutuksia varten luovutti laboratorio 5 227 sm³ raivotautivaksiinia.

P e r n a r u t t o.

Ainoastaan 19 tapauksessa todettiin laboratoriossa pernaruttoa. Tautiin oli kuollut 17 nautaa, 1 hevonen ja 1 kissa. Yhteensä tutkittiin pernaruton varalta 224 näytettä, joista 33 oli hevosesta, 161 naudasta, 5 lampaasta, 23 siasta ja 1 hirvestä sekä 1 kissasta.

P ä ä n t a u t i.

Vuoden alussa puhkesi Itä-Suomessa harvinaisen pahanlaatuinen pääntautiepizootia, joka levisi sittemmin länteen päin.

Seerumin ja vaksiinin kysyntä nousi nopeasti. Uusia seerumihevosia hankittiin, mutta seerumikysyntää ei voitu tyydyttää kotimaisilla valmisteilla. Seerumia tuotiin Tanskasta, Norjasta, Ruotsista ja pieni määrä myös Virosta. Yhteensä tuotiin maahan 280 000 sm³ ulkolaista pääntautiseerumia. Jos tähän lasketaan laboratorion valmistama määrä, nousee myyty pääntautiseerumimäärä 566 680 sm³:iin.

Pääntautivaksiinia ei tuotu ulkomailta.

Tämän epizootian kestäessä tehtiin taas jo aikaisemmin tehty havainto, että paikkakunnalla, jossa pääntauti on jo laajalti levinnyt, saattavat näennäisesti terveet hevoset olla latenttisesti taudin saastuttamia. Sattui nimittäin joskus, että tällaiset hevoset vaksiiniruisutuksen jälkeen sairastuivat pääntautiin. Vaksiinin aikaansaaman negatiivisen vaiheen kestäessä ruumiissa pieneskelevä hyvin virulentti tartunta-aine pääsi voitolle ja aiheutti taudin. Tämän johdosta ryhdyttiin tällaisissa tapauksissa hyvällä tuloksella käyttämään simultani-istutusta.

Tämän yhteydessä havaittiin, että ulkolaisten pääntautiseerumien teho on meillä hyvin vaihteleva. Eräs seerumi oli miltei tehoton ja vain yhdestä laboratorion saatiin seerumia, jonka vaikutus oli verrattain hyvä, vaikka se ei voinut kilpailla kotimaisen seerumin kanssa. Ilmiö johtunee bakteerikantojen biologisesta eroavaisuudesta eri maissa ja on sama havainto jo aikaisemmin tehty sikaruususeerumiin nähden.

E n c e p h a l i t i s h e v o s i s s a.

Viime vuosina on siellä täällä hevosissa sattunut taudintapauksia, joiden silmiinpistävin oire on ollut encephalitis. Hevonen on joko tullut raivoksi tahi tylsäksi ja kuolema on seurannut muutaman tunnin tai parin päivän kuluttua.

Elokuun keskivaiheilla alkoi ympäri maata esiintyä lukuisia tällaisia taudintapauksia ja ne jatkuivat koko syksyn, kunnes hevoset otettiin laitumelta talliin. Laboratoriossa tutkittiin noin 40 tapausta, etupäässä aivoja ja muita sisäelimiä.

Muutamissa tapauksissa kuoli samalla tilalla useampia hevosia, jolloin heräsi epäily siitä, että kyseessä voisi olla tarttuva tauti. Tämän kysymyksen selvittämiseksi istutettiin tähän tautiin kuolleiden hevosten aivoista saatua ainesta sekä intranasaalisesti että intrakraniaalisesti kaniineihin ja marsuihin sekä intrakraniaalisesti yhteen hevoseen. Ei yksikään näistä koe-eläimistä sairastunut, jotenka taudin syy ilmeisesti ei ollut mikro-organismi. Näiden kokeiden tulos, kuin myöskin taudin kliinilliset oireet ja patologis-histologinen tutkimus osoittivat sitemmin, että taudin aiheutti nähtävästi jokin kasvimyrryky, mahdollisesti home- tai muu loissieni.

N ä i v e t y s t a u t i.

Vuonna 1935 tutkittiin taudin varalta patologis-histologisesti 20 hevosen sisäelimet. Positiivinen tulos saatiin 11 tapauksessa.

V a l k o v a t s u r i.

Tutkimukset tämän taudin selville saamiseksi vähenevät vuosi vuodelta. Kun vielä vuonna 1934 tutkittiin 4 507 näytettä, on tutkimuksien lukumäärä v. 1935 laskenut 667:ään.

Serologisten tutkimusten tulos selviää taulukosta N:o I. Valkovatsuria todettiin vaan kahdessa kanalassa.

Vielä tutkittiin 15 kanaa, joista 2 oli taudin saastuttamaa ja 23 poikasta, joista 13 oli potanut tätä tautia. Colibakteeritartuntaa todettiin 10:ssä poikassa.

V.

Pesäketuberkuloottiset nautakarjat.

Vuoden kuluessa hävitettiin valtion varoilla 39 pesäketuberkuloottista karjaa eri puolilla maata. Allaolevasta taulukosta käy selville karjojen luku eri lääneissä, eläinluku, karjojen keskiuus, suoritettu korvaus, kuin myös keskimääräinen korvaus eläintä kohden:

	Karja- luku	Eläin- luku	Karjojen keskis.	Korvaus yht.	Korvaus eläintä kohden
Uudenmaan lääni	5	85	n. 17	94 709: 75	1 114: 13
Turun ja Porin lääni . . .	4	54	n. 13	68 860: 50	1 275: 19
Hämeen lääni	1	16	n. 16	17 210: 50	1 075: 66
Viipurin »	6	27	n. 5	31 202: —	1 155: 63
Mikkelin »	—	—	—	—	—
Kuopion »	2	28	n. 14	22 094: 75	789: 10
Vaasan »	9	59	n. 6	68 083: 25	1 153: 95
Oulun »	12	101	n. 8	95 078: 05	941: 37
Ahvenanmaa	—	—	—	—	—
Yhteensä	39	370	n. 10	397 238: 80	n. 1 073: 62

Vuoden lopussa oli maassa vielä pesäketuberkuloottisia karjoja kuten alla-oleva taulukko osoittaa:

(*Tuberculose manifest*¹⁾)

Piirieläinlääkäripiiri <i>District vétérinaire</i>	Karjien luku <i>Nombre des étables</i>	Eläinten luku <i>Nombre des animaux</i>	Piirieläinlääkäripiiri <i>District vétérinaire</i>	Karjien luku <i>Nombre des étables</i>	Eläinten luku <i>Nombre des animaux</i>
Helsinki	—	—	Mikkelin lääni	—	—
Karjaa	—	—	Iisalmi	25	373
Loviisa	1	28	Joensuu	1	2
Porvoo	—	—	Kuopio	2	13
Vihti	3	256	Nurmes	—	—
Uudenmaan lääni	4	284	Suonenjoki	1	7
Ikaalinen	—	—	Tohmajärvi	—	—
Laitila	—	—	Kuopion lääni	29	395
Loimaa	2	152	Alavus	—	—
Pori	—	—	Jyväskylä	—	—
Salo	4	35	Kokkola	3	43
Turku	3	201	Kristiinankaupunki	3	31
Tyrvää	2	19	Seinäjoki	8	164
Turun ja Porin lääni	11	407	Vaasa	2	17
Hämeenlinna	4	124	Veteli	—	—
Jämsä	—	—	Viitasaari	—	—
Lahti	3	72	Vaasan lääni	16	255
Tammela	4	149	Haapavesi	3	15
Tampere	—	—	Kajaani	—	—
Vilppula	—	—	Kemi	21	183
Hämeen lääni	8	345	Kittilä	—	—
Hamina	—	—	Oulu	11	103
Impilahti	—	—	Pudasjärvi	1	17
Kurkijoki	—	—	Rovaniemi	1	12
Käkisalmi	1	3	Ylivieska	1	9
Lappeenranta	—	—	Oulun lääni	38	339
Rautu	7	76	Ahvenanmaan maakunta	—	—
Sortavala	—	—	Koko maa	117	2 128
Suojärvi	—	—			
Uusikirkko	3	24			
Viipuri	—	—			
Viipurin lääni	11	103			

VI.

Eläinlääkärien praktiikkatoiminta.

Vilkastuneesta talouselämästä ja korkeista karjan- ja hevostenhinnoista johtuen on eläinlääkärien praktiikka v. 1935 ollut huomattavasti suurempi kuin edellisenä vuonna. Eläinlääkärit ovat v. 1935 ilmoittaneet hoitaneensa 225 054 sairastapausta. V. 1933 vastaava luku oli 136 250 ja v. 1934 178 672. Tarkemmat tiedot selviävät myöhempanä olevasta taulukosta.

¹⁾ La grande majorité des réactions constatées en Finlande est causée par le Typus humanus provenant des hommes. Ce genre de maladie n'occasionne jamais des changements pathologiques ou anatomiques chez le bétail qui pourtant réagit à l'examen.

VII.

Eläinlääkärien vuosikertomukset.

Voimassaolevien määräysten mukaan ovat valtion- ja kuntien viroissa olevat eläinlääkärit, sotilaseläinlääkäreitä lukuunottamatta, toimittaneet vuosikertomuksensa eläinlääkintöosastolle.

Kaikista eläinlääkärien vuosikertomuksista ilmenee, mitenkä vuoden suhteellisen heikko sato, erittäinkin kauran ja heinän viallisuus, on haitallisesti vaikuttanut kotieläinten terveydentilaan ja alentanut niiden tuotantokykyä. Tavallisimmista kauran ja heinän viallisuuteen vaikuttaneista syistä mainitaan homesieni, pilaantuminen sekä meillä ensi kertaa laajemmalti levinnyt punahome. Impilahden ja Käkisalmen piirien piirieläinlääkärit mainitsevat, että kauran laatu joillakin paikkakunnilla on ollut niin keho, etteivät hevoset ole tahtoneet syödä sitä ensinkään tai ainoastaan vaivoin. Näinollen on ruuansulatushäiriöitä, ähkykohtauksia sekä rehu- ja homesienimyrkytyksiä esiintynyt runsaasti kotieläimissä.

Pääntautia vastaan, joka kertomusvuonna esiintyi vaikean epizootian luontoisena, käyttivät useimmat eläinlääkärit suojelusistutusta vaksiinilla sekä terapeutista seerumikäsittelyä. Tulokset olivat hyvin erilaisia. Toiset eläinlääkärit ilmoittavat saavuttaneensa melko hyviä tuloksia sekä vaksiinin käytöllä että seerumikäsittelyllä, kun taas toiset valittavat molempia näitä menetettytapoja aivan tuloksettomiksi. Väittävätpä muutamat, että ne hevoset, jotka on profylaktisesti käsitelty vaksiinilla, ovat olleet helpommin taudille alttiita. Tohmajärven piirin piirieläinlääkäri esim. mainitsee, että Pälkjärvellä ilmaantui pääntauti ensiksi eräihin suojelusistutettuihin hevosiin sekä vasta senjälkeen levisi laajemmalle paikkakunnalla. Samoin kertoo hän, että erään tehtaan 10 suojelustutetusta hevosesta sairastui tautiin 6 ja näistäkin kuoli 3 runsaasta seerumikäsittelystä huolimatta. — Viipurin piirin piirieläinlääkäri on todennut, että vaksiinilla käsitellyt hevoset ovat helposti saaneet jälkitauteja, kuten metastaa-seja, nivelturpoamisia y. m. Seerumikäsittelyllä hän sitävastoin on saavuttanut huomattavasti parempia tuloksia. Täysin vastakkaisia kokemuksia esittää Kangasalan kunnan kunnaneläinlääkäri. Hän nim. ilmoittaa, ettei ainoakaan suojelusistutettu hevonen hänen toiminta-alueellaan ole sairastunut ja kaikki sairastuneet, joita ei oltu rokotettu, ovat seerumikäsittelyllä nopeasti toipuneet. Toisten eläinlääkärien ilmoittamat tulokset ovat hyvin vaihtelevia, useimmat kuitenkin ovat saavuttaneet parempia tuloksia terapeutisella seerumikäsittelyllä kuin ehkäisevällä rokotuksella. Melkein kaikki väittävät saavuttaneensa parempia tuloksia kotimaisella kuin ulkolaisella seerumilla. Paitsi edellämainittuja jälkitauteja, ilmoittavat m. m. Viipurin, Porvoon ja Nurmeksen piirien piirieläinlääkärit, että morbus maculosus useissa tapauksissa on esiintynyt pääntaudin yhteydessä.

Toinen tauti, jota useat eläinlääkärit vuosikertomuksissaan lähemmin koskettelevat, on nautaeläinten tarttuva luomistauti. Tämän taudin vastustamistyössä näyttää siltä, kuin jos olisi saatu parhaat tulokset saastutetuissa karjoissa istuttamalla elävää viljelmää astuttamattomiin hiehoihin ja vastapoikineisiin leh-

miin. Tiineiden lehmien vaksiinikäsittely sitävastoin on antanut vähemmän tyydyttäviä tuloksia. Useimmissa vuosikertomuksissa ilmoitetaan, että karjanomistajat yleensä suhtautuvat luomistautikysymykseen jo täysin ymmärtäväisesti, tekemällä ilmoituksen viranomaisille sattuneista luomistapauksista, jotka mahdollisesti saattaisivat olla tarttuvaa laatua, mikä edistysaskel on katsottava suoritetun valistustyön ansioksi. Monet sensijaan valittavat sitä epäkohtaa, että huutokaupoissa myydään eläimiä saastutetuista karjoista levittämällä täten tartuntaa. Tämän vuoksi ehdottavatkin Helsingin ja Porvoon piirien piirieläinlääkärit, että tällaisia huutokauppoja koskevaa asetusta olisi kovennettava ainakin sikäli, että verinäytetutkimus ennen huutokauppatilaisuutta määrättäisiin pakolliseksi, ellei asianomainen piirieläinlääkäri taudin laatuun nähden voi vakuuttaa karjan olevan vapaan luomistaudista. Maatalousministeriön luomistaudin vastustamiseksi Oulun läänissä asettama ylim. eläinlääkäri on tullut siihen käsitykseen, että niiden eläinten verestä, joihin on istutettu elävää viljelmää, häviävät vastavaikutukset suhteellisesti nopeammin kuin luonnollisen tartunnan saaneiden eläinten verestä. Hän on havainnut useissa tapauksissa luonnollisen tartunnan kyseenollessa verikokeen antaneen positiivisen tuloksen vieläpä 5 vuotta viimeisen luomistapauksen jälkeen ja väittää, että vastavaikutukset tällaisen tartunnan saaneista häviävät aikaisintaan 3 vuoden kuluttua.

Paitsi satunnaisia pernaruttotapauksia, joita aina vuosittain esiintyy siellä täällä maassa, puhkesi kertomusvuonna pernaruttoepizootia Ruskealan kunnassa Sortavalan piirissä. Tautiin sairastui toistakymmentä eläintä, mutta nousi kuolevaisuusprosentti ainoastaan 60:een, mikä on laskettava nopean seerumikäsittelyn ansioksi. Suojelusistutusten kautta saatiin taudin laajempi leviäminen ehkäistyksi. Vuoden lopulla esiintyi vielä eräässä karjassa Pyhäselän kunnassa Tohmajärven piirissä useita pernaruttotapauksia, mutta osoitettiin tauti täällä niin vaikeanlaatuiseksi, että uusituilla suojelusistutuksillaan ei saavutettu toivottua tulosta.

Pitkärannan piirissä suoritettiin tänäkin vuonna sangen laajalti profylaktisia suojelusistutuksia ritinäruttoa vastaan. Tulokset olivat sikäli tyydyttäviä, ettei tautia ilmaantunut ensinkään niillä seuduilla, missä suojelusistutuksia toimitettiin, jotavastoin muualla piirissä tautia esiintyi hyvinkin runsaasti sellaisillakin paikkakunnilla, joissa tautia ei aikaisemmin ole todettu.

Punatautia todettiin ensi kerran Sotkamon kunnassa Kajaanin piirissä. Suojjärven piirissä, jossa tautia ei ole esiintynyt viimeisten 10 vuoden aikana, todettiin samoin muutamia taudintapauksia, joiden suhteen ei saavutettu toivottua tulosta ajoissa suoritetusta ichtharganikäsittelystä huolimatta. Laitilan piirin piirieläinlääkäri mainitsee, että Pyhämaan kunnassa voi joinakin kesinä saarilla sattua kymmenittäin kuolemantapauksia, joskus aina 60 eläimeen saakka. Lounais-Suomen rannikkopitäjien karjanomistajilla näyttää olevan tapana kesän alussa viedä joutokarjat saaristoon, jossa ne saavat vapaasti oleksella kesän ilman erikoisempaa hoitoa ja silmälläpitoa. Hän arvelee, että kyseessä olevien eläinten profylaktinen käsittely ehkä olisi toivottava.

Muista suurempien kotieläinten taudeista mainitaan muutamissa vuosikertomuksissa puutostaudit. Niinpä laidunkauden alkupuolella todettiin runsaasti laiduntetaniaa ja -koomaa. Poikimahalvausta on Laitilan piirin piiri-

eläinlääkäri käsitellyt profylaktisesti siten, että eläimille, jotka aikaisemmin poikiessaan aina ovat sairastuneet mainittuun tautiin, on ennen poikimista annettu D-vitamiineja. Tulokset ovat olleet erittäin suotuisia.

Varsojen syntyväisyys on kertomusvuonna ollut tavallista suurempi, niinpä myöskin varsatauteja on esiintynyt runsaasti. Vuosikertomuksissa ilmoitetuista taudeista mainittakoon ensi sijassa varsahalvaus.

Sikataudeista on porsasyskä hyvin laajalle levinnyt. Kun karjanomistajat eivät yleensä vielä kiinnitä tarpeeksi huomiota sikatauteihin, eivätkä ilmoita kaikista taudintapauksista, on jälempänä olevassa taulukossa mainittujen porsasyskätapausten lukumäärä varmaankin aivan liian pieni. Muutamissa piireissä, joissa porsaiden kuolevaisuusprosentti on noussut jopa 60:een, ovat monet karjanomistajat kokonaan luopuneet sikasiitoksesta, koska se ei ole osoittautunut kannattavaksi.

Koirain penikkatautia esiintyy kertomusvuonna runsaasti kaikkialla maassa, tarttuen tauti sekä nuorempiin että vanhempiin koiriin. Kuolevaisuusprosentti saattoi paikotellen nousta 80:een. Laitilan piirissä esiintyi vaikeanlaatuista kissojen colitartuntaa, joka tauti joissakin kylissä hävitti kissat melkein sukupuuttoon.

Valkovatsuri näyttää etenkin Varsinais-Suomessa voittavan yhä enemmän alaa. Useat kanalanomistajat salaavat taudin ja myyvät siitosmunia ja poikasia saastutetuista kanaloistaan. Senvuoksi ehdottaakin Laitilan piirin piiri-eläinlääkäri säädettäväksi, että saastutetuilta paikkakunnilta ei saisi myydä siitosmunia eikä poikasia, ellei voida esittää todistusta siitä, että kanakanta on tutkittu ja todettu vapaaksi valkovatsurista.

Paljerintaisuus on erittäin suuressa määrin levinnyt maassa. Toiset eläinlääkärit katsovat tämän taudin olevan yhteydessä pääntaudin kanssa, toiset taas arvelevat sen johtuneen rehun huonoudesta. Kun tautia voidaan lääkkeillä näennäisesti parantaa lyhyemmäksi ajaksi, käyttävät hevoskauppiat hyväkseen tätä seikkaa, myymällä markkinapaikoilla korkeaan hintaan melkein käyttökelvottomia hevosia, jotka erilaisilla lääkeaineilla on saatu tilapäisesti näyttämään niin terveiltä, etteivät muut kuin ammattimiehet huomaa salattua tautia. Kun sitten tauti muutamien päivien kuluttua jälleen ilmaantuu hevosessa, ostaa myyjä sen takaisin välikäsien kautta huomattavasti alempaan hintaan, harjoittaakseen seuraavilla markkinoilla jälleen samantapaista kauppaa. Sentähden ehdottaakin Porvoon piirin piiri-eläinlääkäri, että hevoskauppa olisi lainsäädännöllä tarkemmin järjestettävä.

VIII.

Eläinten maahantuonti.

Vuoden aikana ovat eläinlääkärit tarkastaneet maahan tuotuja eläimiä seuraavat määrät.

hevosia	478 kpl.
kauttakuljetushevosia	60 »
lampaista	30 »
koiria	81 »
kissoja	1 »
turkiseläimiä	14 »
siipikarjaa	10 »
muuta eläimiä	50 »
	<hr/>
	Yhteensä 724 kpl.

IX.

Lihantarkastus 1935.

V. 1935 oli maassa toiminnassa 23 hyväksyttyä teurastamoaa, joista kunnallisia 8, osuusteurastamoita 12 ja yksityisiä 3.

Vuoden alussa peruutettiin K. Erikssonin teurastamon Maarianhaminassa hyväksyminen.

Vuoden kuluessa myönnettiin vientiteurastamon oikeudet Osuuskunta Karjapohjolan r.l. teurastamolle Oulussa ja Keski-Pohjanmaan Osuuskaupan r.l. teurastamolle Kokkolassa.

Vuoden lopussa oli seuraavilla teurastamoilla vakituinen vientioikeus:

Karjakeskuskunnan r.l. teurastamo, Helsinki; Lounais-Suomen Osuusteurastamo r. l., Turku; Tampereen kaupungin teurastamo; Viipurin kaupungin teurastamo; Porvoon kaupungin teurastamo; Vaasan kaupungin teurastamo; Keski-Pohjanmaan Osuuskaupan r. l. teurastamo, Kokkola; Helsingin kaupungin teurastamo; Osuuskunta Karjapohjolan r.l. teurastamo Oulu;

ja seuraavilla väliaikainen vientioikeus:

Karjakeskuskunnan r. l. teurastamo, Tornio; Ålands Andelsslakteri m. b. t., Gölby.

Sitäpaitsi olivat seuraavat teurastamot oikeutetut viemään määrätynlaisia lihatuotteita:

Lahden kaupungin teurastamo: hevosenlihaa; Kuopion Karjanmyyntiosuuskunta r. l.: suolattua, palvattua, savustettua y. m. s. tavalla käsiteltyä lihaa; Hvitfeltin teurastamo, Turku: suolattua ja savustettua hevosenlihaa.

Lihaa vietiin maasta v. 1935 kaikkiaan 4 006 175 kg. Tästä määrästä oli tuoretta naudanlihaa 1 354 120 kg, tuoretta sianlihaa 1 390 379 kg, suolattua, savustettua tai kuivattua naudanlihaa 26 510 kg ja suolattua tai savustettua sianlihaa 1 235 166 kg.

Valtion lihantarkastamon kautta tuotiin maahan Virosta 4 178 kpl. kokonaista raavaan ruhoa ja 4 puolikasta, 43 vasikan sekä 385 lampaan ruhoa.

Seuraavissa kunnissa määrättiin toimeenpantavaksi lainmukainen lihantarkastus: Dragsfjärdin kunnassa 1/1 1936 lukien, Lapuan kunnassa 1/1 1936 lukien, Närpiön kunnassa 1/1 1936 lukien, Perniön kunnassa 1/6 1936 lukien, osassa Pohjois-Pirkkalan kuntaa 15/5 1936 lukien ja Vöyrin kunnassa 1/11

1935 lukien. Sitäpaitsi Jääsken kunnan alueella laajennettiin lainmukaisen lihan tarkastuspakon alaista aluetta.

Seuraavat lihan tarkastamot hyväksyttiin tarkoitukseensa: Joensuun ja Sor-tavalan kaupunkien lihan tarkastamot, sekä väliaikaisesti Närpiön ja Vöyrin kuntain lihan tarkastamot.

Lihan tarkastamoja oli maassa vuoden lopussa 73.

Vuoden kuluessa on tehty 169 lihan tarkastamoihin ja teurastamoihin koh-distunutta tarkastusta. Näissä todetut epäkohdat, jotka ovat antaneet aiheita huomautuksiin, selviävät allaolevasta taulukosta.

	tarkastamot	teurastamot
Rakennuksia koskevia epäkohtia	16	—
Järjestys ja puhtaus puutteellinen	10	1
Siisteys lihan käsittelyssä puutteellinen	5	—
Tarkastushuoneen tai teurastushallien kunnossapito ja sisustus puutteellinen	13	4
Erikoiskäsittelysuojissa epäkohtia	13	3
Suolipuhdistamossa epäkohtia	—	7
Leimojen kunnossapito puutteellinen	4	—
Laboratorio tai sen välineet epätydyttävässä kunnossa	5	1
Bakteriologisen lihan tarkastuksen suorittaminen puutteellinen	9	—
Hylätyn lihan käsittelyssä ja käytössä epäkohtia	1	—
Tarkastuksen suorittaminen puutteellinen	16	—
Leimauksen suorittaminen puutteellinen	4	—
Sairasosastossa epäkohtia	—	4
Päiväkirjat tai taksat puutteellisia	6	—
	Yhteensä 102	20

Lihanjalostustehtaisiin kohdistuvia tarkastuksia on tehty 128. Näissä todetut epäkohdat, jotka ovat antaneet aiheita huomautuksiin, selviävät allaolevasta taulukosta.

Rakennuksia koskevia epäkohtia	3
Järjestys ja puhtaus puutteellinen	9
Leikkuu- ja konehuone epätydyttävässä kunnossa	13
Keitto- tai savustusosasto epätydyttävässä kunnossa	3
Varastoissa ja kellareissa puutteellisuuksia	4
Raaka-aineissa huomauttamista	5
Valvonnassa puutteellisuuksia	19
	Yhteensä 56

Jäljempänä olevista taulukoista käy selville montako ruhoa eri tarkastamoissa on tarkastettu sekä kuinka monta eläintä eri teurastamoissa on teurastettu ja tarkastettu.

Taulukot n:o 8 ja 9 ovat yhdistelmiä lihantarkastamoissa ja teurastamoissa v. 1935 suoritetussa lihantarkastuksessa aiheutuneista erikoisista toimenpiteistä. Nautakarjatuberkuloosia on tavattu 135 tapausta eli 91 tapausta enemmän kuin edellisenä vuonna. Lisäys johtuu kuitenkin siitä, että v. 1935 teurastettiin valtion kustannuksella 370 pesäketuberkuloottisiin karjoihin kuuluvaa eläintä, joista suuri osa tarkastettiin lihantarkastuslaitoksissa. Nautakarjatuberkuloosia on siis tavattu 0.022 %:ssa kaikista tarkastetuista nautaeläimistä. Taulukoissa olevat sioissa havaitut tuberkuloositapaukset ovat joitakin poikkeuksia lukuunottamatta olleet humanitartunnasta johtuneita.

Sammandrag. Administrationn.

Chef för lantbruksministeriets veterinäravdelning har fortfarande varit veterinärrådet dr. med. vet. och dr. fil. *V. Kankaanpää* medan avdelningsveterinärtjänsten handhafs av dr. med. vet. *R. Stenius*. Såsom inspektör för kött- och mjölkkontrollen har dr. med. vet. *K. Fröberg* tjänstgjort. 24 737 olika skrivelser har under året anlänt till avdelningen och från densamma ha 6 111 st. avsänts. Dessutom har genom lantbruksministeriets allmänna registratorskontor expedierats 1 471 skrivelser, vilka berört veterinäravdelningen.

Under redogörelseåret hava följande lagar och författningar berörande veterinärväsendet givits.

N:o 14, av den 12 januari, förordning angående ombildning av assistenttjänsten å statens veterinärlaboratorium till laboratorstjänst.

N:o 116 av den 15 mars, förordning angående djurläkare tillkommande förrättningsarvoden.

N:o 165 av den 26 april, förordning angående den ersättning, som för tillverkningar och undersökningar skall till statens veterinärlaboratorium erläggas.

N:o 197 av den 20 maj, lag om ändrad lydelse av 7 § i lagen den 29 september 1922 om hämmande av husdjursjukdomar.

N:o 198 av den 20 maj, förordning angående ändring av § 30 i förordningen den 29 december 1922 angående bringande i verkställighet och tillämpning av lagen om hämmande av husdjursjukdomar.

N:o 199 av den 20 maj, förordning angående statens veterinärlaboratorium.

Till veterinärerna sändes under årets lopp 7 cirkulär.

I form av studieunderstöd har åt veterinärstuderande utdelats Fmk. 80 000:—.

Veterinäravdelningens konsultativa kommission har sammanträtt 13 gånger, behandlande utnämningssfrågor, förslag till förordningar och cirkulär, disciplinära åtgärder m. m.

Finland har representerats vid Office International des Epizooties av avdelningschefen, veterinärrådet *Kankaanpää*.

Vid årets ingång utgjorde de legitimerade veterinärernas antal 262. Under året avled 5 djurläkare. Lika många legitimerades, varför antalet legitimerade veterinärer vid årets slut var lika stort som vid årets början.

7 veterinärer deltog i den kurs för distriktsdjurläkare-examens avläggande, som avhölls under tiden 2/3—28/9. Samtliga deltagare avlade nämnda examen.

3 nyutexaminerade veterinärer deltog i legitimationskursen under tiden 6/5—25/5 och blevo samtliga deltagare godkända.

Dessutom anordnades en fortsättningskurs för distriktsdjurläkare under tiden 4/11—16/11 och i denna deltog 11 distriktsdjurläkare.

Under årets lopp voro 7 distriktsdjurläkaretjänster lediganslagna.

Statens Veterinärlaboratorium.

Såsom chef för statens veterinärlaboratorium har fortfarande dr. med. vet. *R. Hindersson* verkat. Tvänne laboratorstjänster hava handhafs av dr. med. vet.

V. *Rislakki* och dr. med. vet. *P. I. Stenius*. Dessutom hava en e. o. veterinär samt tekniska biträden tjänstgjort å laboratoriet.

Under årets lopp utfördes 13 043 serologiska-, 3 323 bakteriologiska- och patologisk-anatomiska-, samt 1 311 undersökningar för fastställande av kastningsorsaken. Sammanlagt utfördes alltså 17 677 undersökningar.

Undersökningsmaterialet har under året fördelat sig enligt djurslag på följande sätt: 373 hästar, 1 624 nöt (spädkalvar oräknade) 84 spädkalvar, 94 får, 483 svin, 65 hundar, 31 kattor, 59 rävar, 20 andra däggdjur, 290 höns, 7 kalkoner, 6 ankor, 7 gäss, 27 duvor, 37 fasaner, 9 andra fåglar, 1 bi, 1 fisk och 2 människor. Dessutom ha 95 korv-, kött-, foder- o. a. prov undersökts.

Serum, vaccin, kultur, tuberkulin och mallein har tillverkats sammanlagt 728 564 ccm.

De smittsamma husdjursjukdomarna.

Kampen mot tuberkulosen har fortsatt enligt samma principer som hittills. Antalet tuberkulinundersökningar samt reaktionsprocenten vid dem, ävensom härdbildande tuberkulosens spridning i landet framgår ur bifogade tabeller.

363 nya besättningar ha under året förklarats besmittade av smittsam kastning.

I landet kunde under året endast ett fall av rabies i Suojärvi socken vid ryska gränsen konstateras.

Mjältbrand konstaterades i 19 insända prov.

Kvarkan vann under året mycket stor spridning och var utbredd över nästan hela landet. Epizootin var rätt elakartad och många dödsfall inträffade, ofta trots serumbehandling.

Närmare upplysningar om de smittsamma husdjursjukdomarnas förekomst framgår ur tabellerna.

De praktiserande veterinärernas arbete visar att den ökning, som redan under år 1934 var skönjbar, icke var tillfällig, utan fortgått även under redogörelseåret. Ur tabellerna framgår antalet behandlade sjukdomsfall och deras art.

Köttkontrollen.

Under år 1935 fanns i landet 23 godkända slakterier, varav 8 kommunala, 12 andels- och 3 privatslakterier.

Exporträttigheter hade vid årets utgång följande slakterier:
fullständiga rättigheter:

Kreaturscentralagets slakteri, Helsingfors; Sydvästra Finlands andels-slakteri, Åbo; Tammerfors stads slakteri; Viborgs stads slakteri; Borgå stads slakteri; Vasa stads slakteri; Keski-Pohjanmaan Osuuskauppa r. l. slakteri, Gamlakarleby; Helsingfors stads slakteri; Osuuskunta Karjapohjola r. l. slakteri, Uleåborg;

temporära rättigheter:

Kreaturscentrallagets slakteri i Torneå och Ålands Andelsslakteri, Gölby.

Dessutom hade nedannämnda slakterier rätt att exportera särskilda köttprodukter:

Lahtis stads slakteri, hästkött; Kuopion Karjanmyyntiosuuskunta r. l. saltat, palvat, rökt m. m. på liknande sätt behandlat kött; Hvitfelts slakteri i Åbo, saltat och rökt hästkött.

Köttkontrollstationernas antal var den 31 december 1935 73, av vilka 1 öppnats under året. Närmare uppgifter om slakteriernas och köttkontrollstationernas verksamhet erhålles ur efterföljande tabeller.

Résumé du rapport du service vétérinaire pour l'année 1935.

Administration.

De même que précédemment, M. W. Kankaanpää, conseiller vétérinaire, docteur-ès-lettres et en médecine vétérinaire, a dirigé la section vétérinaire du Ministère de l'Agriculture. M. Rainer Stenius, docteur en médecine vétérinaire, a rempli les fonctions de vétérinaire de la section, et M. K. Fröberg, docteur en médecine vétérinaire, celles d'inspecteur du contrôle d'Etat de la viande et du lait. 24 737 lettres et documents ont été adressés, au cours de l'année, à la section vétérinaire qui, de son côté, en a expédié 6 111. De plus, la section vétérinaire a reçu 1 471 lettres par l'intermédiaire du Bureau du greffier du Ministère de l'Agriculture.

Au cours de l'année, les lois et décrets énumérés ci-dessous et ayant trait aux questions vétérinaires, ont été promulgués:

No. 14, du 12 janvier. — Décret concernant la fondation d'une charge de préposé aux travaux du laboratoire vétérinaire de l'Etat, en remplacement d'un emploi d'assistant aux mêmes travaux;

No. 116, du 15 mars. — Décret relatif aux honoraires payables aux vétérinaires;

No. 165, du 26 avril. — Décret concernant l'indemnité payable au laboratoire vétérinaire de l'Etat pour ses produits et les examens qui y auront été poursuivis:

No. 197, du 20 mai. — Loi modifiant l'article 7 de la loi du 29 septembre 1922, sur la répression d'épizooties d'animaux domestiques:

No. 198, du 20 mai. — Décret modifiant l'article 30 du décret du 29 décembre 1922 concernant la mise en pratique et l'application de la loi sur la répression d'épizooties d'animaux domestiques:

No. 199, du 20 mai. — Décret concernant le laboratoire vétérinaire de l'Etat.

Au cours de l'année, sept circulaires ont été communiquées aux vétérinaires.

Des subventions diverses, d'une valeur totale de 80 000 markkas, ont été distribuées aux étudiants en médecine vétérinaire.

La commission consultative de la section vétérinaire s'est réunie treize fois. Elle a délibéré sur diverses nominations, sur des projets de décrets et de circulaires, sur des mesures disciplinaires, etc.

La Finlande a été représentée auprès de l'Office International des Epizooties par le chef de la section vétérinaire, M. Kankaanpää.

Il y avait dans le pays, au début de l'année, 262 vétérinaires. Cinq d'entre eux décédèrent au cours de l'année, mais comme le nombre des vétérinaires validés était le même que celui des décédés, il ne se produisit aucun changement dans le nombre des vétérinaires praticiens avant la fin de 1935.

Sept vétérinaires prirent part aux cours organisés pour la préparation à l'examen de vétérinaire de district qui eurent lieu du 2 mars au 28 septembre. Tous les participants passèrent l'examen en question.

Trois vétérinaires nouvellement diplômés prirent part aux cours de validation qui eurent lieu du 6 au 25 mai et furent tous reçus.

De plus, des cours complémentaires furent organisés pour les vétérinaires de district, du 4 au 16 novembre, et onze de ces derniers y assistèrent.

Huit postes de vétérinaire de district furent déclarés vacants au cours de l'année 1935.

Laboratoire vétérinaire de l'Etat.

Comme précédemment, M. R. Hindersson, docteur en médecine vétérinaire, a dirigé le laboratoire vétérinaire de l'Etat. MM. V. Rislakki et P. I. Stenius, docteurs en médecine vétérinaire, ont été préposés aux travaux de laboratoire. Ils ont été assistés par un vétérinaire stagiaire et par des aides techniciens.

Au cours de l'année, il a été pratiqué, au laboratoire, 13 043 examens sérologiques, 3 323 examens bactériologiques et anatomo-pathologiques, ainsi que 1 311 examens exécutés en vue d'établir le diagnostic bactériologique de l'avortement épizootique. Le total des examens s'élève donc à 17 677.

En 1935, les produits examinés provenaient de 373 chevaux, 1 624 bovidés (jeunes veaux non compris), 84 jeunes veaux, 94 brebis, 483 porcs, 65 chiens, 31 chats, 59 renards, 20 autres mammifères, 290 poules, 7 dindons, 7 oies, 6 canards, 27 pigeons, 37 faisans, 9 autres oiseaux, une abeille, un poisson et 2 hommes. De plus, 95 échantillons de saucisses, de viande, de fourrage et autres denrées ont été examinés.

728 564 centimètres cubes de sérums, vaccins, cultures, tuberculine et malléine ont été préparés au laboratoire.

Maladies infectieuses des animaux domestiques.

La lutte contre la tuberculose a été activement poursuivie en conformité des mêmes principes que précédemment. Le nombre des examens en vue de tuberculose et le pourcentage des réactions positives ressortent, de même que l'étendue de la tuberculose formant foyer, des tableaux ci-après.

Trois cent soixante-trois étables ont été déclarées infectées de l'avortement épizootique.

La rage n'a été constatée que chez un seul chien, dans la commune de Suojärvi à proximité de la frontière russe.

19 cas de charbon bactéricien ont été enregistrés.

La gourme a sévi dans presque tout le pays au cours de l'année. L'épizootie était de nature maligne et a occasionné beaucoup de morts, souvent malgré le traitement sérologique.

Des renseignements supplémentaires sur l'apparition de maladies infectieuses chez les animaux domestiques sont donnés dans les statistiques annexées au présent rapport.

La clientèle des vétérinaires praticiens a continué de grandir démontrant par là que l'augmentation constatée en 1934 n'était pas un phénomène passager. Les statistiques ci-après indiquent le nombre des cas traités et leur nature.

Contrôle de la viande.

Il y avait en 1935 23 abattoirs sous contrôle officiel dans le pays, dont 8 communaux, 12 coopératifs et 3 abattoirs privés.

Les abattoirs suivants bénéficiaient à la fin de l'année du droit d'exportation:

Droits entiers:

Les abattoirs de la centrale de viande, Helsinki; les abattoirs coopératifs du sud-ouest finlandais, Turku; les abattoirs de la ville de Tampere; les abattoirs de la ville de Viipuri; les abattoirs de la ville de Porvoo; les abattoirs de la ville de Vaasa; les abattoirs coopératifs de l'Ostrobothnie centrale, Kokkola; les abattoirs de la ville de Helsinki; ceux de la coopérative Karja-Pohjola, Oulu;

Droits temporaires:

Les abattoirs de la centrale de viande, Tornio, les abattoirs de la coopérative des îles Åland, Gölby.

De plus, les abattoirs énumérés ci-dessous ont pu exporter certaines espèces de viandes:

Les abattoirs de la ville de Lahti, de la viande de cheval; la coopérative de boucherie de Kuopio, de la viande fumée, salée ou traitée de façons analogues; les abattoirs de Hvitfelt à Turku, de la viande de cheval fumée ou salée.

Le nombre des offices de contrôle de viande était au 31 décembre 1935 de 73, dont une fondée au courant de l'année. Des renseignements supplémentaires sur l'activité des abattoirs et des offices de contrôle de viande sont fournis par les tableaux y ayant trait, annexés au présent rapport.

TAULUKKEITA.
TABLEAUX.

Taulu 1. Läänittäinen yhdistelmä
Tableau 1. Résumé des recherches effectuées au moyen de

Yhteensä tutkittu.
Recherches au total.

Lääni Département	Karioiden luku Nombre des étables	Tutkittujen luku Nombre des animaux examinés	Karioiden keskiarvo Nombre moyen des animaux par étable	Reaktioiden luku Nombre des réactions			Reaktiot % Pourcentage des réactions		
				S * F *	H **) f **)	S+H F+f	S F	H f	S+H F+f
<i>Nautaeläimiä</i> <i>Bovides</i>									
Uudenmaan	1 142	23 774	20.82	109	552	661	0.46	2.32	2.78
Turun ja Porin	4 000	49 524	12.38	309	877	1 186	0.62	1.77	2.39
Hämeen	1 768	28 780	16.28	332	506	838	1.15	1.76	2.91
Viipurin	1 167	11 908	10.29	117	314	431	0.98	2.64	3.62
Mikkelin	433	5 317	12.28	41	107	148	0.77	2.01	2.78
Kuopion	1 184	15 903	13.43	169	534	703	1.06	3.36	4.42
Vaasan	2 679	20 050	7.48	34	509	543	0.17	2.54	2.71
Oulun	1 496	15 513	10.37	183	223	406	1.18	1.44	2.62
Ahvenanmaan maakunta ..	49	421	8.59	—	5	5	—	1.19	1.19
Koko maa — Dans tout le pays	13 918	171 190	12.30	1 294	3 627	4 921	0.76	2.12	2.88
<i>Sikojä</i> <i>Porcs</i>									
Uudenmaan	2	463	231.5	—	—	—	—	—	—
Turun ja Porin	3	24	8	1	—	1	4.17	—	4.17
Hämeen	3	289	96.33	—	—	—	—	—	—
Viipurin	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mikkelin	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kuopion	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vaasan	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Oulun	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ahvenanmaan maak.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Koko maa — Dans tout le pays	8	776	97	1	—	1	0.13	—	0.13
<i>Kanoja</i> <i>Poules</i>									
Uudenmaan	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Turun ja Porin	1	2	2	—	1	1	—	50	50
Hämeen	1	130	130	—	—	—	—	—	—
Viipurin	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mikkelin	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kuopion	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vaasan	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Oulun	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ahvenanmaan maakunta ..	5	353	70.6	28	27	55	7.93	7.65	15.58
Koko maa — Dans tout le pays	7	485	69.29	28	28	56	5.77	5.77	11.54

*) S = selvä *) F = fortes.
**) H = heikko **) f = faibles.

tuberkulinitutkimuksista v. 1935.

tuberculine chez les bovidés par département en 1935.

Ensikerran tutkittu.

Recherches faites pour la première fois.

Lääni Département	Karjojen luku Nombre des étables	Tutkittujen luku Nombre des animaux examinés	Karjojen keskimääräinen Tutkimus määrä Nombre moyen des animaux par étable	Reaktioiden luku Nombre des réactions			Reaktiot % Pourcentage des réactions		
				S * F *	H ** f **)	S+H F+f	S F	H f	S+H F+f
<i>Nautaeläimiä Bovides</i>									
Uudenmaan	519	5 398	10.40	15	70	85	0.28	1.30	1.58
Turun ja Porin	2 495	19 045	7.63	50	218	268	0.26	1.14	1.40
Hämeen	879	8 220	9.35	37	97	134	0.45	1.18	1.63
Viipurin	836	6 604	7.90	49	129	178	0.74	1.95	2.69
Mikkelin	257	2 077	8.08	4	22	26	0.19	1.06	1.25
Kuopion	804	8 797	10.94	70	231	301	0.80	2.63	3.43
Vaasan	1 444	9 076	6.29	12	123	135	0.13	1.36	1.49
Oulun	638	4 857	7.61	114	100	214	2.35	2.06	4.41
Ahvenanmaan maakunta ..	42	251	5.98	—	3	3	—	1.20	1.20
Koko maa — Dans tout le pays	7 914	64 325	8.13	351	993	1 344	0.55	1.54	2.09

Taulu 2. Vertaileva taulu vv. 1908—1935 tutkittujen nautaeläinten lukumäärästä ja niiden reaktioprosteista.

Tableau 2. Tableau comparatif pour les années 1908—1935 indiquant le nombre des bovidés examinés et le pourcentage des réactions.

Vuosi An	Tutkittujen eläinten luku Nombre des ani- maux examinés	Reaktiot % Pourcentage des réactions	Vuosi An	Tutkittujen eläinten luku Nombre des ani- maux examinés	Reaktiot % Pourcentage des réactions
1908	57 031	6.4	1922	17 287	7.0
1909	72 165	4.9	1923	24 594	8.5
1910	73 978	4.4	1924	33 910	6.9
1911	66 419	5.0	1925	47 643	7.3
1912	70 628	4.5	1926	34 886	7.9
1913	94 021	2.8	1927	29 823	6.5
1914	69 185	4.3	1928	42 837	4.9
1915	42 677	6.1	1929	77 572	5.5
1916	34 545	4.7	1930	113 594	4.3
1917	21 867	5.5	1931	155 453	3.12
1918	5 660	4.0	1932	183 649	3.11
1919	14 804	5.0	1933	180 838	3.00
1920	11 333	6.0	1934	158 225	3.32
1921	11 501	7.2	1935	171 190	2.88

Taulu 3. Taulu reaktioprostein vaihteluista vv. 1908—1935 ensikerran tutkituissa karjoissa.

Tableau 3. Tableau indiquant le pourcentage des réactions chez les bovidés non encore examinés, pour les années 1908—1935.

Vuosi An	Tutkittujen karjojen luku Nombre des éta- bles examinées	Tutkittujen eläinten luku Nombre des ani- maux examinés	Reaktiot — Réactions		
			S. F.	H. f.	S. + H. % F. + f. en %
1908	—	21 529	1 122	380	7.0
1909	—	28 719	1 063	456	5.3
1910	2 250	29 956	709	650	4.4
1911	1 733	21 270	527	361	4.2
1912	2 079	24 004	405	461	3.6
1913	3 649	42 738	679	711	3.2
1914	2 498	24 617	308	319	2.6
1915	432	5 469	222	162	9.7
1916	472	4 771	62	106	3.5
1917	157	2 392	86	51	5.7
1918	83	823	32	26	7.0
1919	132	2 472	96	17	4.6
1920	201	3 065	303	66	12.1
1921	172	2 240	107	55	7.2
1922	245	4 120	94	90	4.5
1923	450	4 989	86	91	3.5
1924	319	10 144	200	219	4.1
1925	1 814	21 393	244	517	3.5
1926	1 050	11 969	223	221	3.8
1927	1 027	11 388	265	337	5.3
1928	1 110	15 280	246	406	4.9
1929	2 952	30 444	417	1 284	5.6
1930	5 396	55 746	439	1 512	3.5
1931	8 774	82 787	525	1 406	2.33
1932	10 571	99 202	378	1 728	2.12
1933	10 208	89 756	401	1 415	2.02
1934	8 767	72 403	394	1 253	2.27
1935	7 914	64 325	351	993	2.09

Taulu 4. Taulu v. 1935 esiintyneistä tarttuvista kotieläintautipauksista.

Tableau 4. Tableau indiquant les cas de maladies infectieuses des animaux domestiques en 1935.

Lääni Département	Abortus infectiosus Luomistauti	Anemia inf. equorum Hevosen tarttuva näivetystauti	Anthrax Pernarutto	Bronchopneumonia catarrhalis chronica suum. Porsasyskä	Coccidiosis Kokkidioosi	Coryza contagiosa equorum Pääntauti	Coryza gangraenosa bovum Kinokuume	Dysenteria vel pyosepticaemia neonatorum Vastasyntyneiden ripuli ja verenmyrkytys	Erysipelas suis Sikaruusu	Febris catarrhalis nervosa canum Penikkatauti	Gangraena emphysematosa Ritinärutto	Häemoglobinuria enzootica bovis. Punatauti	Kolpitis granulosa bovum. Tarttuva emätintulehdus	Lyssa (Rabies) Raivotauti	Morbus maculosus equi Täpläkuume	Oedema maligni Pahanlaatuinen turvotus	Septic. haemorrhagica suum. Sikatauti	Stomatitis pustulosa contagiosa Hevosen tarttuva suuntulehdus	Tetanus Jäykkäkouristus	Trichophytia Päivisijä	Typhus avium Valkovatsuri	Variola, Varicellae Rokko	Influenza catarrhalis Influenssa	Scabies ovis Lampaan syyhytauti
Uudenmaan lääni	109	1	6	412	4	1 685	7	81	418	101	—	382	31	—	29	5	—	—	20	524	15	146	—	
Turun ja Porin lääni	106	—	7	145	14	500	26	205	351	46	1	103	51	—	10	—	—	—	16	7	8	—	—	
Hämeen lääni	45	—	5	223	106	627	11	78	347	175	—	545	—	—	7	—	—	—	14	19	—	33	—	
Viipurin lääni	9	—	6	31	1	4 160	14	37	455	89	7	460	—	—	38	—	—	—	11	177	—	14	—	
Mikkelin lääni	2	1	—	—	—	520	2	10	105	34	5	234	—	—	2	—	—	—	4	74	—	—	—	
Kuopion lääni	19	—	13	11	—	2 395	42	189	317	75	3	1 073	—	—	18	—	—	—	6	165	—	—	—	
Vaasan lääni	19	5	6	—	1	471	11	16	358	107	—	58	642	—	4	1	—	—	18	—	—	15	—	
Oulun lääni	54	2	—	311	—	425	15	12	47	105	—	15	110	—	4	1	—	—	15	8	—	2	—	
Ahvenanmaan maak. Koko maa — Dans tout le pays	363	9	45	1 133	126	10 802	129	628	2 431	732	16	2 923	884	1	112	7	—	—	105	975	23	210	—	15

¹⁾ Luku tarkoittaa vuoden kulussa saastutetuksi julistettuja karjoja. — le chiffre s'applique au étâbles déclarés infectés pendant l'année.

sairaustapauksista sekä toimitetuista leikkauksista ja tarkastuksista v. 1935.
animaux traités pour maladies, opérés ou examinés dans différents buts en 1935.

Yhteensä — Total	Vernäyhteitä eri tarkoituksia varten <i>Epreuves de sang prrs dans différents buts</i>	Tarkastuksia eri tarkoituksia varten <i>Inspecciones pro causis aliis</i>	Tilneytarkastuksia — <i>Diagnosis graviditatis</i>	Muita leikkauksia — <i>Operationes aliis</i>	Kuohitsemien — <i>Castrationes</i>	Einhäisiä muita tauteja — <i>Alii morbi</i>	Haavoja — <i>Vulnere</i>	Myrkytyksiä — <i>Intoxicaciones</i>	Ilmotauteja — <i>Morbi cutis</i>	Muita liikuntolohtien tautia <i>Alii morbi organorum locomotionis</i>	Kaivo-, sorkka- ja kystitauteja <i>Morbi vulgatorum</i>	Luuhauteamia — <i>Fracturae</i>	Patti — <i>Arthritis ebron, deformans tarsis</i>	Nyvähdys, niveltulehdus, hampujen tulehdus — <i>Distorso, arthritis, buritis</i>	Korvatauteja — <i>Morbi organi auditus</i>	Silmätauteja — <i>Morbi oclorum</i>	Hemuston tautia — <i>Morbi systematis nervorum</i>	Muita viitsa- ja sihtimäisten tautia <i>Alii morbi organorum trophocolorum</i> <i>(et sezualium)</i>	Helelmättömyys — <i>Sterilitas vel impotentia</i>	Jälkeisten jäämien — <i>Residua secundinarum</i>	Syntyviesastet — <i>Dyscochia vel impedimenta partus</i>	Kohtitulehdus — <i>Metritis</i>	
14 865	9	1 026	56	2 030	395	773	543	79	652	680	437	38	134	756	4	101	111	76	158	16	12	12	360
25 156	388	481 412	—	1 684	50	399	136	322	556	26	154	26	—	173	12	172	122	710	5 028	563	4	3	265
388	—	—	—	1	77	1	—	2	—	—	1	—	—	4	—	1	3	1	—	1	—	—	—
2 551	—	4	—	59	478	8	8	33	119	3	9	8	—	9	1	22	22	25	7	—	—	—	—
761	—	16	—	73	19	32	43	6	84	15	5	11	—	9	72	60	9	15	—	—	—	—	—
628	—	—	—	—	—	2	—	10	30	—	—	5	—	—	60	—	2	2	—	—	—	—	—
238	—	38	—	8	—	—	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
44 587	2 008	1 132	7 366	3 855	1 019	1 323	750	450	1 443	724	611	88	134	942	149	334	269	829	5 198	580	305	377	
10 551	—	1 215	39	1 177	624	479	468	23	480	432	331	45	167	634	8	152	47	75	231	20	29	36	
14 712	1 131	354	1 722	668	14	208	100	62	159	43	114	19	—	203	1	139	22	328	2 228	347	232	136	
179	—	—	—	1	70	1	—	3	27	—	7	4	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	
2 387	—	7	—	68	319	103	6	18	91	6	—	10	—	18	2	55	2	12	9	1	20	13	
492	—	19	—	53	18	24	39	7	58	10	1	9	—	4	17	28	5	28	—	—	—	—	
4 117	—	—	—	2	—	—	—	301	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	
235	—	217	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
32 673	1 131	1 812	1 762	1 971	1 045	815	613	414	816	491	453	87	167	859	66	308	77	144	2 468	368	284	185	
11 198	—	874	95	1 417	554	540	423	38	613	533	302	28	152	620	4	118	99	69	323	16	27	9	
18 294	924	49	5 618	845	10	308	60	95	311	26	169	19	—	121	2	170	19	252	3 044	531	225	183	
403	—	2	—	1	178	3	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	7	—	
2 620	—	—	—	147	498	123	5	13	57	12	3	—	—	5	5	—	44	35	24	8	26	8	
873	—	23	—	27	26	64	55	3	71	10	9	16	—	15	70	58	15	12	2	1	5	1	
846	—	—	—	26	—	—	—	120	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
227	—	39	—	—	—	—	—	3	91	—	3	2	—	—	6	—	10	—	9	—	4	—	
34 461	924	987	5 732	2 464	2 266	1 028	548	273	1 143	581	486	65	152	761	87	346	188	369	3 402	561	294	201	
19 216	—	1 456	33	608	610	616	17	17	610	923	595	53	177	716	1	171	86	144	262	11	25	8	
11 546	702	726	1 035	506	187	33	71	33	187	40	146	21	—	65	—	94	46	238	2 068	300	166	143	
179	—	—	—	2	2	3	—	2	2	1	1	—	—	2	—	—	4	1	—	—	—	—	
2 135	—	—	—	1	74	15	9	3	74	20	2	7	—	12	7	—	11	10	4	2	12	7	
825	—	32	—	517	15	69	517	11	75	24	18	8	—	17	49	39	27	11	2	—	1	3	
24	—	—	—	17	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
8	—	8	—	65	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
33 933	721	2 222	1 074	2 723	1 200	1 350	754	79	948	1 008	762	89	177	812	57	304	174	404	2 336	313	204	161	
4 834	—	893	6	400	211	235	111	5	211	261	92	13	82	306	1	87	16	26	31	4	9	5	
2 699	7	42	61	140	91	68	20	16	211	25	45	6	—	10	—	55	4	45	243	99	40	43	
50	—	—	—	21	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	5	—	—	—	—	
880	—	—	—	184	62	—	2	3	62	19	2	7	—	—	16	21	1	1	2	—	—	—	
262	—	—	—	3	9	—	1	—	9	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
7	—	—	—	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
8 732	7	940	67	595	328	353	151	25	373	311	139	26	82	316	17	163	30	77	276	103	49	48	

Taulu 6. Lihantarkastamoissa tarkastettujen ruhojen lukumäärä v. 1935.
Tableau 6. Nombre des viandes examinées aux bureaux d'inspection en 1935.

Lihantarkastamot Bureau d'inspection	Raavaita Gros bétail		Hiehoja ja suurempia vasikoita Génisses et grands veaux		Pikku- vasikoita Petits veaux		Lampaita Moutons		Sikoja Pores		Hevosia Chevaux		Yhteensä Total		Suositun, sa- vustettua, pal- vattua lihaa kg Viandes, salées, fumées en kg
	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2	
<i>Uudenmaan lääni</i>															
Haaga, kauppalä ..	1 654	—	2 871	—	8 624	—	1 075	—	2 043	28	228	—	16 495	28	829
Hanko, kaupunki ..	459	—	484	—	1 019	—	255	—	578	37	6	—	2 801	37	4 923
Helsinki, » ..	5 763	30	16 813	5	23 421	41	14 768	8	8 658	217	141	—	69 564	301	132 910
» kunta	1 306	—	1 442	—	5 880	—	1 252	—	2 628	12	101	—	12 609	12	43 970
Hyvinkää, kauppalä ..	384	—	608	1	975	1	358	—	732	23	12	—	3 069	25	164
Karjaa, » ..	298	5	177	3	719	—	136	—	331	13	3	—	1 664	21	1 515
Karkkila, » ..	258	—	459	—	870	—	391	—	1 081	80	9	—	3 068	80	1 846
Kerava, » ..	178	—	112	—	337	—	43	—	332	5	1	—	1 003	5	20
Kuusankoski, kunta ..	1 039	—	715	—	1 888	—	1 741	—	1 021	207	6	—	6 410	207	10 595
Lohja, kauppalä ..	566	—	770	—	2 904	—	432	—	1 615	—	73	—	6 360	—	2 361
» kunta	473	—	505	—	2 018	—	357	—	915	—	25	—	4 293	—	275
Loviisa, kaupunki ..	571	30	349	1	2 779	1	380	1	679	107	5	—	4 763	140	1 240
Nummi, kunta	778	1	1 138	—	2 507	3	1 178	—	4 447	41	38	—	10 086	45	1 430
Porvoo, kaupunki ..	180	1	827	—	5 022	—	414	—	1 172	208	12	—	7 627	209	5 352
Tammisaari, » ..	484	—	568	—	1 426	—	325	—	619	55	—	—	3 422	55	1 688
Valtio (Helsinki) ...	1 167	—	3 011	4	43	—	332	—	—	—	—	—	4 603	5	11
Yhteensä	15 558	67	30 849	14	60 432	46	23 487	9	26 851	1 033	660	—	157 837	1 170	209 129
<i>Turun ja Porin lääni</i>															
Huittinen, kunta ..	393	—	412	—	1 234	—	424	—	584	59	26	—	3 073	59	77
Ikaalinen, kauppalä ..	273	—	891	—	1 096	—	652	—	390	18	27	—	3 329	18	3 692
Kankaanpää, kunta ..	387	—	1 456	1	936	1	1 479	—	897	21	12	—	5 167	23	40 889
Kokemäki, » ..	380	1	475	—	1 104	1	350	—	1 336	102	40	—	3 685	104	145
Kyrö, taajaväk. yh- dyskunta	53	—	418	—	289	—	249	—	155	48	15	—	1 179	48	105
Laitila, kunta	557	—	1 226	—	982	—	1 256	—	1 308	178	35	—	5 364	178	—
Loimaa, kauppalä ..	1 645	2	2 745	—	2 569	—	1 318	—	1 656	101	103	—	10 036	103	639
Paimio, kunta	281	—	683	—	840	—	156	—	493	36	17	—	2 470	36	150
Parainen, »	359	2	271	—	1 053	—	327	—	665	39	1	—	2 676	41	6 525
Pori, kaupunki	3 070	—	4 236	—	13 811	—	7 206	—	5 136	—	202	—	33 661	—	5 972
Rauma, »	1 809	4	844	—	2 954	—	1 790	—	1 533	365	50	—	8 980	369	3 957
Salo, kauppalä	853	2	1 768	1	1 883	—	688	—	2 144	160	44	1	7 380	164	4 546.5
Turku, kaupunki ..	5 655	17	14 716	3	22 612	—	8 966	—	14 463	942	474	—	66 886	962	25 413
Uusikaupunki, kaup.	561	—	1 009	—	790	—	1 404	—	1 933	—	19	—	5 716	—	165
Vammala, kauppalä ..	1 011	—	2 045	—	3 508	2	2 214	1	2 081	253	58	—	10 917	256	725
Vehmaa, kunta	111	—	392	—	781	—	453	—	967	14	6	—	2 710	14	—
Yhteensä	17 398	28	33 587	5	56 442	4	28 932	1	35 741	2 336	1 129	—	117 329	2 375	93 000.5
<i>Hämeen lääni</i>															
Forssa, kauppalä ..	257	—	1 105	—	684	—	608	—	703	1	14	—	3 371	1	—
Hämeenlinna, kaup.	792	4	2 473	—	5 581	—	1 630	—	1 544	508	72	—	12 092	512	633
Lahti, kaupunki ..	1 416	9	2 442	4	8 719	3	3 215	—	2 425	442	21	—	18 238	458	5 400
Mänttä, kunta	438	—	467	—	433	—	518	—	491	48	13	—	2 360	48	818
Orivesi, »	259	—	691	9	799	—	312	5	393	11	1	—	2 455	25	1 206.5
Riihimäki, kauppalä ..	874	—	1 035	—	3 617	2	660	—	1 192	141	7	—	7 385	143	161.5
Tampere, kaupunki ..	831	2	3 600	—	14 579	—	4 114	—	656	31	42	—	23 822	33	23 817
Toijala, taajaväkinen yhdyskunta	133	32	243	5	484	—	113	—	193	75	7	—	1 173	112	79
Urjala, kunta	715	—	1 877	—	2 682	2	1 004	1	878	53	45	—	7 201	56	69
Yhteensä	5 715	47	13 933	18	37 578	7	12 174	6	8 475	1 310	222	—	78 097	1 388	32 184

Lihantarkastamot <i>Bureau d'inspection</i>	Raavaita <i>Gros bétail</i>		Hiehoja ja suurempia vasikoita <i>Génisses et grands veaux</i>		Pikku- vasikoita <i>Petits veaux</i>		Lampaita <i>Moutons</i>		Sikoja <i>Porcs</i>		Hevosia <i>Chevaux</i>		Yhteensä <i>Total</i>		Suojattua, sa- vustettua, pu- vattua lihaa kg <i>Vandes, salées, fumées en kg</i>
	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2	
<i>Viipurin lääni.</i>															
Enso, tehdasyhdysk.	394	103	985	62	1 776	—	1 103	4	991	399	—	—	5 249	568	710
Hamina, kaupunki .	761	—	967	—	2 533	—	1 209	—	1 595	320	1	—	7 066	320	8 529
Kotka, »	2 203	6	1 029	1	6 924	—	1 789	—	2 553	489	—	—	14 498	496	12 675
Kouvola, kauppala .	1 241	17	799	1	4 870	—	1 938	—	1 096	153	71	—	10 015	171	4 766
Kymi, kunta	721	17	247	—	1 774	—	595	—	876	83	—	—	4 213	100	3 113
Käkisalmi, kaupunki	826	19	919	3	1 796	5	989	4	1 079	219	6	—	5 615	250	2 446
Lappeenranta, »	3 223	1	1 201	—	7 661	—	3 801	—	1 359	721	1	—	17 246	722	23 012
Sortavala, »	1 348	—	1 169	—	1 726	—	1 447	—	1 494	20	7	—	7 191	20	4 188
Terijoki, kunta	724	16	797	8	2 925	—	595	—	618	356	—	—	5 659	390	—
Viipuri, kaupunki . . .	2 830	29	8 623	62	19 650	—	7 239	—	3 177	1 266	40	—	41 559	1 357	25 793.5
Yhteensä	14 271	208	16 736	137	51 635	5	20 705	8	14 838	4 026	126	—	118 311	4 384	85 232.5
<i>Mikkelin lääni</i>															
Heinolan kaupunki .	153	1	981	—	877	—	845	—	436	57	—	—	3 292	58	3 462
Mikkeli, »	1 718	—	1 239	—	3 451	—	3 268	—	2 262	115	—	—	11 938	115	11 798
Savonlinna, »	681	4	1 225	—	2 797	—	1 698	—	1 509	269	—	—	7 910	273	806.5
Yhteensä	2 552	5	3 445	—	7 125	—	5 811	—	4 207	441	—	—	23 140	446	16 066.5
<i>Kuopion lääni</i>															
Ilasalmi, kaupunki . .	731	1	1 144	—	1 400	—	1 613	—	874	67	58	—	5 820	68	1 995
Joensuu, »	4 123	—	3 068	—	2 787	—	1 914	—	2 780	—	102	—	14 774	—	2 156
Kuopio, »	2 769	47	4 347	—	7 845	—	6 179	—	3 352	943	13	—	24 505	990	728
Varkaus, kauppala . .	1 118	8	621	1	1 073	—	1 441	4	1 193	254	1	—	5 447	267	446.5
Yhteensä	8 741	56	9 180	1	13 105	—	11 147	4	8 199	1 264	174	—	50 546	1 325	5 325.5
<i>Vaasan lääni</i>															
Ilmajoki, kunta	291	—	879	—	492	—	361	—	319	49	16	—	2 358	49	—
Jyväskylä, kaupunki	2 459	4	2 229	—	4 645	—	4 243	—	1 634	85	10	—	15 220	89	10 929
Kokkola, »	919	—	1 758	1	4 518	—	1 581	—	713	21	—	—	9 489	22	995
Kristiinankaup., »	918	—	2 980	—	3 496	1	3 363	—	2 019	1	100	—	12 876	2	4 843
Pietarsaari, »	1 266	—	2 237	—	4 804	—	1 609	—	1 585	113	—	—	11 501	113	575
Seinäjäki, kauppala .	941	—	2 072	—	3 677	—	1 396	—	1 503	41	17	—	9 606	41	1
Vaasa, kaupunki	2 589	7	5 582	1	6 301	1	5 465	—	4 349	472	—	—	24 286	481	1 742
Vöyri, kunta	25	—	92	—	57	—	89	7	85	3	—	—	348	10	—
Ylistaro, »	636	—	1 905	—	1 380	—	784	—	500	—	6	—	5 211	—	—
Yhteensä	10 044	11	19 734	2	29 370	2	18 891	7	12 707	785	149	—	90 895	807	19 085
<i>Oulun lääni</i>															
Kajaani, kaupunki . .	734	2	821	—	415	—	568	—	397	28	—	—	2 935	30	448
Kemi, »	1 062	—	1 905	—	815	—	734	—	937	2	11	—	5 464	2	2 000
Oulu, »	2 907	3	4 222	—	10 885	3	2 846	—	2 462	54	1	—	23 323	60	31 604
Rovaniemi, kauppala	333	—	318	—	163	—	213	—	160	4	—	—	1 187	4	2 089
Yhteensä	5 036	5	7 266	—	12 278	3	4 361	—	3 956	88	12	—	32 909	96	36 141
<i>Ahvenanmaan maakunta</i>															
Jomala, kunta	14	—	85	—	18	—	87	—	18	—	1	—	223	—	—
Maarianhamina, kau- punki	435	1	1 120	—	605	—	1 199	—	343	7	7	—	3 709	8	—
Yhteensä	449	1	1 205	—	623	—	1 286	—	361	7	8	—	3 932	8	—
Koko maa yhteensä — <i>Dans tout le pays</i>	79 764	428	135 935	177	268 588	67	126 794	35	115 335	11 290	2 480	1	728 896	11 999	496 164

Taulu 7. Teurastamoissa teurastettujen ja tarkastettujen ruhojen lukumäärä v. 1935.

Tableau 7. Nombre des animaux abattus et examinés aux abattoirs en 1935.

Teurastamot Abattoirs	Raavaita Gros bétail	Hilaha ja suomenpöytä vasikoita Grosses et grands veaux	Pikku- vasikoita Petits veaux	Lampaita Moutons	Sikoja Pores	Hevosia Chevaux	Yhteensä Total
<i>Uudenmaan lääni</i>							
Helsinki, H:gin kaupungin teurastamo	9 427	6 905	800	4 585	11 908	62	33 687
Helsinki, Karjakeskuskunta r.l. teurastamo	2 368	1 643	251	996	16 654	—	21 912
Porvoo, Borgå Stads Slaktinrättning	825	194	1 858	78	934	70	3 959
Yhteensä	12 620	8 742	2 909	5 659	29 496	132	59 558
<i>Turun ja Porin lääni</i>							
Humppila, Lounais-Suomen Osuusteurastamo r.l.	197	275	486	63	53	3	1 077
Loimaa, Lounais-Suomen Osuusteurastamo r.l.	428	586	876	143	185	27	2 245
Maaria, K. A. Ojala	685	557	371	434	669	204	2 920
Pori, Osuuskunta Satakunnan Karjakeskus r.l.	2 008	1 483	1 009	759	3 592	120	8 971
Salo, Lounais-Suomen Osuusteurastamo r.l.	1 516	2 735	5 235	998	3 170	116	13 770
Turku, Lounais-Suomen Osuusteurastamo r.l.	2 031	760	1 008	283	36 173	31	40 286
Turku, J. E. Hvitfelt	498	352	292	381	566	184	2 273
Vehmaa, Lounais-Suomen Osuusteurastamo r.l.	300	673	44	338	825	26	2 206
Yhteensä	7 663	7 421	9 321	3 399	45 233	711	73 748
<i>Hämeen lääni</i>							
Forssa, Forssan kauppala	420	626	2 125	239	767	58	4 235
Hämeenlinna, H:linnan kaupunki	1 417	871	463	640	1 585	118	5 094
Lahti, Lahden kaupunki	629	214	231	90	1 345	178	2 687
Tampere, Tampereen kaupunki ..	6 363	6 350	946	4 741	8 580	334	27 314
Yhteensä	8 829	8 061	3 765	5 710	12 277	688	39 330
<i>Viipurin lääni</i>							
Kouvola, O. Y. Karjakeskus	406	127	39	31	457	29	1 089
Viipuri, Viipurin kaupunki	6 871	6 120	2 975	4 637	8 767	273	29 643
Yhteensä	7 277	6 247	3 014	4 668	9 224	302	30 732
<i>Kuopion lääni</i>							
Kuopio, Kuopion Karjanmyynti- osuuskunta r.l.	1 776	1 142	524	1 549	3 793	45	8 829
Yhteensä	1 776	1 142	524	1 549	3 793	45	8 829
<i>Vaasan lääni</i>							
Kokkola, Keski-Pohjanm. Osuus- kauppa r.l.	1 149	1 340	2 926	1 039	2 482	48	8 984
Vaasa, Vaasan kaupunki	1 733	2 374	7 582	975	6 503	112	19 279
Yhteensä	2 882	3 714	10 508	2 014	8 985	160	28 263

Teurastamot <i>Abattoirs</i>	Raavaita <i>Gros bétail</i>	Hiehoja ja suurempia vasikoita <i>Génisses et grands veaux</i>	Pikku- vasikoita <i>Petits veaux</i>	Lampaita <i>Moutons</i>	Sikoja <i>Porcs</i>	Hevosia <i>Chevaux</i>	Yhteensä <i>Total</i>
<i>Oulun lääni</i>							
Oulu, Osuuskunta Karjapohjola r.l.	3 204	4 351	1 286	1 127	2 290	91	12 349
Tornio, Karjakeskuskunta r.l. . .	1 202	2 057	27	1 141	3 593	25	8 045
Yhteensä	4 406	6 408	1 313	2 268	5 883	116	20 394
<i>Ahvenanmaan maakunta</i>							
Gölby, Ålands andelsslakteri m.b.t.	513	1 194	856	2 871	992	24	6 450
Yhteensä	513	1 194	856	2 871	992	24	6 450
Koko maa yhteensä — <i>Dans tout le pays</i>	45 966	42 929	32 210	28 138	115 883	2 178	267 304

Lihantarkastamoissa ja teurastamoissa tarkastettujen ruhojen lukumäärä yhteensä v. 1935.

Nombre des viandes examinées aux bureaux d'inspection et aux abattoirs en 1935.

	Raavaita <i>Gros bétail</i>		Hiehoja ja suurempia vasikoita <i>Génisses et grands veaux</i>		Pikku- vasikoita <i>Petits veaux</i>		Lampaita <i>Moutons</i>		Sikoja <i>Porcs</i>		Hevosia <i>Chevaux</i>		Yhteensä <i>Total</i>		Suositettu sa- vustettu, pal- vutettu liha kg Yhteensä, säteet, junnat en kg
	$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	
Lihantarkasta- moissa — <i>Bu- reux d'inspec- tion</i>	79 764	428	135 935	177	268 588	68	126 794	35	115 335	11 290	2 480	1 728	896	11 999	496 164
Teurastamoissa — <i>Abattoirs</i>	45 966	—	42 929	—	32 210	—	28 138	—	115 883	—	2 178	—	267 304	—	—
Yhteensä — <i>Total</i>	125 730	428	178 864	177	300 798	68	154 932	35	231 218	11 290	4 658	1 728	1 160	11 999	496 164

Taulu 8. Läänittäinen yhdistelmä lihantarkastamoissa v. 1935 suoritetussa
lihantarkastuksessa aiheutuneista erikoisista toimenpiteistä.

Tableau 8. Résumé par département des mesures spéciales prises par les bureaux
d'inspection en 1935.

Tauti Maladie	Uudenmaan lääni										Erik. käsitelty Traitement spécial	Hylätty suolattu, savus- lehtua, palvattua t. m. s. Ihnaa kg Viandas non approuvés; saides, fumées etc. en kg
	Hylätty — Non approuvés											
	Nautoja Bovidés		Lampaita Moutons		Sikoja Porcs		Hevosia Chevaux		Nautoja Bovidés	Sikoja Porcs		
	Rahhoja Corps	Elimiä tai ruuho- osia — Diers organes ou por- tions de corps	Rahhoja Corps	Elimiä tai ruuho- osia — Diers organes ou por- tions de corps	Rahhoja Corps	Elimiä tai ruuho- osia — Diers organes ou por- tions de corps	Rahhoja Corps	Elimiä tai ruuho- osia — Diers organes ou por- tions de corps				
Abscessus	11	123	—	4	13	19	—	1	—	—	—	—
Actinomycosis	—	117	—	—	—	7	—	—	—	—	—	—
Angiektasia hepatis	—	315	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—
Anthrax	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Arthritis, Bursitis	—	21	—	—	—	11	—	1	—	—	—	—
Bronchopneumonia	—	—	—	—	1	49	—	—	—	—	—	—
Cystae	—	56	—	2	—	36	—	—	—	—	—	—
Cysticercus cellulosae	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
» inermis	3	76	—	—	—	—	—	—	87	—	—	—
» tenuicollis	—	—	—	60	—	108	—	—	—	—	—	—
Distomatosis	—	4 218	—	1 354	—	—	—	—	—	—	—	—
Echinococcus	—	—	—	1	—	15	—	—	—	—	—	—
Erysipelas suis	—	—	—	—	8	12	—	—	—	—	—	—
Ieterus	14	669	2	1	1	3	—	—	—	—	—	—
Kachexia	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kehittymättömyys ¹⁾	79	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Likaantumisen ²⁾	84	488	4	37	3	55	—	8	—	—	—	—
Mastitis	12	146	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—
Metritis	13	36	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nephritis	5	49	—	3	2	23	—	—	—	—	—	—
Pilaantumisen ³⁾	317	1 153	15	54	149	87	1	7	—	—	1 794.5	—
Pyæmia	3	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—
Rehu-, kalttausvesi-, veri- asp. ⁴⁾	—	4 516	—	433	—	6 464	—	239	—	—	—	—
Septicæmia	109	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—
Tuberculosis	2	4	—	—	—	5	—	—	—	3	—	—
Tumores	5	19	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—
Vieras haju, väri, maku ⁵⁾	145	245	5	4	43	70	1	—	—	1	133.5	—
Fraktura	—	146	—	3	—	109	—	101	—	—	—	—
Muu syy ⁶⁾	197	590	20	302	59	175	9	25	—	2	—	—
Yhteensä	1 011	12 987	47	2 258	292	7 252	11	385	87	6	1 928	—

1) Développement défectueux. 2) Saleté. 3) Déterioration. 4) Fourrages, eau pour échauder, sang aspiré.
5) Odeur, couleur, goût étranges. 6) Autres causes.

Taulu 8 jatk.

Tauti <i>Maladie</i>	Hämeen lääni								Hyötty suositun, savus- tehta, palvattu c. m. s. Hina kg Yandés non approuvés; sables, fumées etc. en kg		
	Hylätty — <i>Non approuvés</i>										
	Nautoja <i>Bovides</i>		Lampaita <i>Moutons</i>		Sikojia <i>Porcs</i>		Hevosia <i>Chevaux</i>			Erik. käsitelty <i>Traitement spécial</i>	
	Ruhooja <i>Corps</i>	Ehmittä tai ruhon osa — <i>Divers organes ou por- tions de corps</i>	Ruhooja <i>Corps</i>	Ehmittä tai ruhon osa — <i>Divers organes ou por- tions de corps</i>	Ruhooja <i>Corps</i>	Ehmittä tai ruhon osa — <i>Divers organes ou por- tions de corps</i>	Ruhooja <i>Corps</i>	Ehmittä tai ruhon osa — <i>Divers organes ou por- tions de corps</i>		Nautoja <i>Bovides</i>	Sikojia <i>Porcs</i>
Abscessus	—	15	—	1	1	40	—	1	—	—	
Actinomycosis	—	34	—	—	—	—	—	—	—	—	
Angiektasia hepatis	—	57	—	—	—	—	—	—	—	—	
Anthrax	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Arthritis, Bursitis	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	
Bronchopneumonia	—	—	—	—	1	4	—	—	—	—	
Cystae	—	8	—	—	—	3	—	—	—	—	
Cysticercus cellulosae	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
» inermis	3	—	—	—	—	—	—	—	18	—	
» tenuicollis	—	—	—	14	—	18	—	—	—	—	
Distomatosis	—	2 723	—	1 351	—	—	—	—	—	—	
Echinococcus	—	—	—	7	—	—	—	—	—	—	
Erysipelas suis	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	
Icterus	9	18	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kachexia	30	—	6	—	—	—	—	3	—	—	
Kehittymättömyys	45	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Likautuminen	233	55	8	2	3	9	4	—	—	—	
Mastitis	2	27	—	—	—	—	—	—	—	—	
Metritis	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	
Nephritis	—	10	—	—	—	5	—	—	—	—	
Pilaantumien	94	76	1	1	—	3	1	—	—	208	
Pyæmia	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Rehu-, kaltausvesi-, veri- asp.	—	1 560	—	131	—	4 163	—	1	—	—	
Septicaemia	79	—	—	—	1	—	—	—	—	—	
Tuberculosis	1	9	—	—	—	5	—	—	1	—	
Tumores	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	
Vieras haju, väri, maku	67	99	—	3	12	24	1	—	—	13.5	
Fraktura	—	10	—	—	—	4	—	1	—	—	
Muu syy	38	41	2	429	8	76	5	8	—	—	
Yhteensä	610	4 751	17	1 939	27	4 355	14	11	19	222.5	

Taulu 8 jatk.

Tauti <i>Maladie</i>	Viipurin lääni										Hylätty suolatua, savu- tetua, palvattua t. m. s. Ilnaa kg Yhteensä Yhteensä non approuvés; saides, jaunes etc. en kg	
	Hylätty — <i>Non approuvés</i>											
	Nautoja <i>Bovides</i>		Lampaita <i>Moutons</i>		Sikoja <i>Porcs</i>		Hevosia <i>Chevaux</i>		Erik. käsitelty <i>Traitement spécial</i>			
	Ruhjoja <i>Corps</i>	Elimiä tai ruuho- osia — <i>Divers organes ou por- tions de corps</i>	Ruhjoja <i>Corps</i>	Elimiä tai ruuho- osia — <i>Divers organes ou por- tions de corps</i>	Ruhjoja <i>Corps</i>	Elimiä tai ruuho- osia — <i>Divers organes ou por- tions de corps</i>	Ruhjoja <i>Corps</i>	Elimiä tai ruuho- osia — <i>Divers organes ou por- tions de corps</i>	Nautoja <i>Bovides</i>	Sikoja <i>Porcs</i>		
Abscessus	2	48	—	—	—	—	14	—	—	—	—	—
Actinomycosis	—	34	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Angiektasia hepatis	—	245	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Anthrax	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Arthritis, Bursitis	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bronchopneumonia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cystae	—	15	—	1	—	—	11	—	—	—	—	—
Cysticercus cellulosa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» inermis	1	—	—	—	—	—	—	—	172	—	—	—
» tenuicollis	—	1	—	45	—	—	117	—	—	—	—	—
Distomatosis	—	4 578	—	1 947	—	—	—	—	—	—	—	—
Echinococcus	—	3	—	—	—	—	12	—	—	—	—	—
Erysipelas suis	—	—	—	—	—	1	6	—	—	—	1	—
Icterus	35	41	3	1	1	—	—	1	—	1	—	—
Kachexia	23	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kehittymättömyys	36	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Likaantumien	186	122	1	5	1	46	—	—	—	—	—	—
Mastitis	7	74	—	—	3	2	—	—	—	—	—	—
Metritis	3	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nephritis	6	9	2	—	1	2	—	—	—	—	—	—
Pilaantumien	310	1 884	4	—	5	5	—	—	—	—	—	323
Pyæmia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rehu-, kaltausvesi-, veri- asp.	—	3 142	—	676	—	3 469	—	6	—	—	—	—
Septicaemia	91	—	—	—	2	—	—	1	—	—	—	—
Tuberculosis	—	13	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
Tumores	3	3	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—
Vieras haju, väri, maku	26	6	—	—	—	32	13	—	1	1	—	70
Fraktura	—	19	—	—	—	9	—	—	—	—	—	—
Muu syy	106	62	2	162	27	5	—	1	6	1	—	412
Yhteensä	835	10 308	14	2 838	73	3 715	3	12	175	2	—	805

Taulu 8 jatk.

Tauti <i>Maladie</i>	Mikkelin lääni										Hylätty suolaattu, savus- tetta, polvettua t. m. s. Hana Ke Taudet non approuvés; sides, jupes etc. en kil
	Nautoja <i>Bovides</i>	Hylätty — <i>Non approuvés</i>						Erik. käsitelty <i>Traitement spécial</i>			
		Lampaita <i>Moutons</i>	Sikoja <i>Porcs</i>		Hevosia <i>Chevaux</i>		Nautoja <i>Bovides</i>	Sikoja <i>Porcs</i>			
			Kuhjoja <i>Corps</i>	Ehmiä tai ruhom osia — <i>Divers organes ou por- tions de corps</i>	Kuhjoja <i>Corps</i>	Ehmiä tai ruhom osia — <i>Divers organes ou por- tions de corps</i>			Kuhjoja <i>Corps</i>	Ehmiä tai ruhom osia — <i>Divers organes ou por- tions de corps</i>	
Abscessus	3	21	1	4	3	3	—	—	—	—	—
Actinomycosis	—	8	—	1	—	3	—	—	—	—	—
Angiektasia hepatis	—	30	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Anthrax	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Arthritis, Bursitis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bronchopneumonia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cystae	—	8	—	—	—	15	—	—	—	—	—
Cysticercus cellulosae	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
» inermis	10	—	—	—	—	—	—	90	—	—	—
» tennicollis	—	—	—	25	—	80	—	—	—	—	—
Distomatosis	—	931	—	701	—	—	—	—	—	—	—
Echinococcus	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Erysipelas suis	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—
Icterus	2	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—
Kachexia	8	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Kehittymättömyys	49	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Likaantuminen	8	9	—	—	2	3	—	—	—	—	—
Mastitis	3	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Metritis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nephritis	1	4	—	1	—	4	—	—	—	—	—
Pilaantuminen	11	13	—	—	3	68	—	—	—	—	206.5
Pyæmia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rehu-, kaltausvesi-, veri- asp.	—	526	—	42	—	1 120	—	—	—	—	—
Septicaemia	6	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
Tuberculosis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tumores	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vieras haju, väri, maku	1	12	—	—	1	3	—	—	—	—	6
Fraktura	—	6	—	—	—	5	—	—	—	—	—
Muu syv	10	9	—	20	13	3	—	—	—	—	121
Yhteensä	112	1 585	4	798	25	1 309	—	—	90	—	333.5

Taulu 8 jatk.

Tauti <i>Maladie</i>	Kuopion lääni										Hyökky suolattu, savutus- tettu, palvattu t. m. s. Ihna kg <i>Vignes non approuvées; saées, jambes etc. en kg</i>	
	Hylätty — <i>Non approuvés</i>											
	Nautoja <i>Bovides</i>		Lampaita <i>Moutons</i>		Sikoja <i>Porcs</i>		Hevosia <i>Chevaux</i>		Erik. käsitelty <i>Traitement spécial</i>			
	Rahoja <i>Corps</i>	Ehmitä tai ruhon osia — <i>Divers organes ou por- tions de corps</i>	Rahoja <i>Corps</i>	Ehmitä tai ruhon osia — <i>Divers organes ou por- tions de corps</i>	Rahoja <i>Corps</i>	Ehmitä tai ruhon osia — <i>Divers organes ou por- tions de corps</i>	Rahoja <i>Corps</i>	Ehmitä tai ruhon osia — <i>Divers organes ou por- tions de corps</i>	Nautoja <i>Bovides</i>	Sikoja <i>Porcs</i>		
Abscessus	1	18	—	3	1	6	—	—	—	—	—	—
Actinomycosis	—	26	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Angiektasia hepatis	—	117	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Anthrax	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Arthritis, Bursitis	—	46	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bronchopneumonia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cystae	—	10	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—
Cysticercus cellulosae	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» inermis	—	—	—	—	—	—	—	—	15	—	—	—
» tenuicollis	—	—	—	10	—	2	—	—	—	—	—	—
Distomatosis	—	2 440	—	862	—	—	—	—	—	—	—	—
Echinococcus	—	—	—	20	—	51	—	—	—	—	—	—
Erysipelas suis	—	—	—	—	8	—	—	—	—	—	—	—
Icterus	29	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
Kachexia	16	—	7	—	1	—	1	—	—	—	—	—
Kehittymättömyys	70	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Likaantuminen	88	24	5	3	3	7	—	—	—	—	—	—
Mastitis	5	19	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Metritis	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nephritis	9	5	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—
Pilaantuminen	24	6	—	—	11	1	—	—	—	—	—	27
Pyæmia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rehu-, kalttausvesi-, veri- asp.	—	2 156	—	155	—	1 517	—	1	—	—	—	—
Septicaemia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tuberculosis	4	16	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
Tumores	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vieras haju, väri, maku	58	—	—	—	15	3	—	—	2	—	—	6
Fraktura	—	7	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
Muu syy	65	37	—	403	45	23	1	8	2	—	—	—
Yhteensä	371	4 930	12	1 460	84	1 616	2	9	19	—	—	33

Taulu 8 jatk.

Tauti <i>Maladie</i>	Vaasan lääni											
	Hylätty — <i>Non approuvés</i>											
	Nautoja <i>Bovides</i>		Lampaita <i>Moutons</i>		Sikoja <i>Porcs</i>		Hevosia <i>Chevaux</i>		Erik. <i>Traitement spécial</i>		Yhteensä Hylätty suolattu, savus- tettu, palvattu t. m. s. Ihaa kg <i>Vandes non approuvés; salets, fumés etc. en kg</i>	
	Ruhkoja <i>Corps</i>	Eihmit tai ruhoon osia — <i>Divers organes ou por- tions de corps</i>	Ruhkoja <i>Corps</i>	Eihmit tai ruhoon osia — <i>Divers organes ou por- tions de corps</i>	Ruhkoja <i>Corps</i>	Eihmit tai ruhoon osia — <i>Divers organes ou por- tions de corps</i>	Ruhkoja <i>Corps</i>	Eihmit tai ruhoon osia — <i>Divers organes ou por- tions de corps</i>	Nautoja <i>Bovides</i>	Sikoja <i>Porcs</i>		
Abscessus	8	141	2	93	3	55	—	1	—	—		—
Actinomycosis	—	23	—	—	—	1	—	—	—	—		—
Angiektasia hepatis	—	215	—	1	—	—	—	—	—	—	—	
Anthrax	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Arthritis, Bursitis	—	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Bronchopneumonia	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	
Cystae	—	88	—	37	—	45	—	—	—	—	—	
Cysticercus cellulosae	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	
» inermis	1	11	—	—	—	—	—	29	—	—	—	
» tenuicollis	—	—	—	168	—	301	—	—	—	—	—	
Distomatosis	—	3 535	—	2 385	—	—	—	—	—	—	—	
Echinococcus	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	
Erysipelas suis	—	—	—	—	5	9	—	—	1	—	—	
Icterus	34	15	14	2	—	—	—	—	—	—	—	
Kachexia	89	—	28	—	5	—	—	—	—	—	—	
Kehittymättömyys	45	—	5	—	1	—	—	—	—	—	—	
Likaantuminen	113	76	19	2	3	26	—	—	—	—	—	
Mastitis	4	93	—	1	—	—	—	1	—	—	—	
Metritis	13	3	—	—	1	—	—	—	—	—	—	
Nephritis	4	19	—	—	—	5	—	—	—	—	—	
Pilaantuminen	90	144	2	3	5	13	—	—	—	—	25	
Pyæmia	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Rehu-, kaltausvesi-, veri- asp.	—	3 705	—	1 304	—	4 074	—	89	—	—	—	
Septicæmia	88	—	1	—	2	—	—	—	—	—	—	
Tuberculosis	1	2	—	—	—	6	—	—	1	—	—	
Tumores	4	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Vieras haju, väri, maku	35	30	—	—	28	21	—	—	5	—	—	
Fraktura	—	29	—	1	—	13	—	—	1	—	—	
Muu syy	72	107	—	360	1	27	2	2	4	2	—	
Yhteensä	607	8 263	71	4 357	56	4 600	2	92	41	3	25	

Taulu 8 jatk.

Tauti <i>Maladie</i>	Oulun lääni									
	Hylätty — <i>Non approuvés</i>									
	Nautoja <i>Bovides</i>		Lampaita <i>Moutons</i>		Sikoja <i>Porcs</i>		Hevosia <i>Chevaux</i>		Erik. käsitelty <i>Traitement spécial</i>	
	Rahoja <i>Corps</i>	Elimiä tai ruuon osta — <i>Divers organes ou por- tions de corps</i>	Rahoja <i>Corps</i>	Elimiä tai ruuon osta — <i>Divers organes ou por- tions de corps</i>	Rahoja <i>Corps</i>	Elimiä tai ruuon osta — <i>Divers organes ou por- tions de corps</i>	Rahoja <i>Corps</i>	Elimiä tai ruuon osta — <i>Divers organes ou por- tions de corps</i>	Nautoja <i>Bovides</i>	Sikoja <i>Porcs</i>
Abscessus	2	11	—	2	4	1	—	—	—	—
Actinomycosis	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
Angiektasia hepatis	—	50	—	—	—	2	—	—	—	—
Anthrax	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Arthritis, Bursitis	—	20	—	—	—	1	—	—	—	—
Bronchopneumonia	—	2	—	—	—	19	—	—	—	—
Cystae	—	7	—	—	—	—	—	—	—	—
Cysticercus cellulosae	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» inermis	—	—	—	—	—	—	—	51	—	—
» tenuicollis	—	—	—	3	—	3	—	—	—	—
Distomatosis	1	715	—	281	—	—	—	—	—	—
Echinococcus	—	3	—	4	—	2	—	—	—	—
Erysipelas suis	—	—	—	—	6	1	—	—	—	—
Icterus	1	8	—	—	—	—	—	—	—	—
Kachexia	2	—	1	—	1	—	2	—	—	—
Kehittymättömyys	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Likaantumisen	2	13	—	2	—	7	—	—	—	—
Mastitis	2	164	—	—	—	1	—	—	—	—
Metritis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nephritis	—	12	—	—	—	3	—	—	—	—
Pilaantumisen	4	27	1	2	5	6	—	—	—	—
Pyæmia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rehu-, kalttausvesi-, veri- asp.	—	956	—	33	—	1 455	—	—	—	—
Septicæmia	12	—	—	—	3	—	—	3	—	—
Tuberculosis	—	10	—	—	—	5	—	—	1	—
Tumores	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—
Vieras haju, väri, maku	1	—	1	4	4	—	—	—	—	—
Fraktura	—	8	—	—	—	21	—	—	—	—
Muu syy	21	94	1	127	4	2	—	1	—	—
Yhteensä	48	3 106	4	458	27	1 529	2	55	1	—

Taulu 8 jatk.

Tauti <i>Maladie</i>	Ahvenanmaan maakunta									
	Hylätty — <i>Non approuvés</i>									
	Nautoja <i>Bovidés</i>		Lampaista <i>Moutons</i>		Sikoja <i>Porcs</i>		Hevosia <i>Chevaux</i>		Erik. käsitelty <i>Traitement spécial</i>	
	Rahoja <i>Corps</i>	Ehmiä tai ruhon osia — <i>Divers organes ou por- tions de corps</i>	Rahoja <i>Corps</i>	Ehmiä tai ruhon osia — <i>Divers organes ou por- tions de corps</i>	Rahoja <i>Corps</i>	Ehmiä tai ruhon osia — <i>Divers organes ou por- tions de corps</i>	Rahoja <i>Corps</i>	Ehmiä tai ruhon osia — <i>Divers organes ou por- tions de corps</i>	Nautoja <i>Bovidés</i>	Sikoja <i>Porcs</i>
Abscessus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Actinomycosis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Angiektasia hepatis	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
Anthrax	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Arthritis, Bursitis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bronchopneumonia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cystae	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cysticercus cellulosae	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» inermis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» tenuicollis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Distomatosis	—	140	—	245	—	—	—	—	—	—
Echinococcus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Erysipelas suis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Icterus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kachexia	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kehittymättömyys	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Likaantumisen	6	1	—	—	1	—	—	—	—	—
Mastitis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Metritis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nephritis	—	6	—	1	—	—	1	—	—	—
Pilaantumisen	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pyæmia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rehu-, kaltausvesi-, veri- asp.	—	3	—	—	—	—	70	—	—	—
Septicæmia	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tuberculosis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tumores	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vieras haju, väri, maku	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Fraktura	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Muu syy	—	3	—	3	1	—	—	—	—	—
Yhteensä	20	155	—	249	2	71	—	—	—	—

Taulu 8 jatk.

Tauti Maladie	Koko maa — Dans tout le pays											
	Hylätty — Non approuvés										Erik. käsitelty Traitement spécial	Hyväkäs- tettua, pa- lvetta t. m. s. Ihää kg Viandas non approuvés; saleté, jambes etc. en kg
	Nautoja Bovides		Lampaista Moutons		Sikoja Porcs		Hevosia Chevaux		Nautoja Bovides	Sikoja Porcs		
	Ruhoja Corps	Elinnit tai ruhon osia — Diers organes ou por- tions de corps	Ruhoja Corps	Elinnit tai ruhon osia — Diers organes ou por- tions de corps	Ruhoja Corps	Elinnit tai ruhon osia — Diers organes ou por- tions de corps	Ruhoja Corps	Elinnit tai ruhon osia — Diers organes ou por- tions de corps				
Abscessus	40	458	3	122	36	202	—	8	—	—	—	—
Actinomycosis	—	292	—	—	—	10	—	—	—	—	—	—
Angiektasia hepatis	—	1 215	—	3	—	5	—	3	—	—	—	—
Anthrax	4	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
Arthritis, Bursitis	—	189	—	1	—	20	—	3	—	—	—	—
Bronchopneumonia	—	2	—	—	—	3	—	83	—	—	—	—
Cystae	—	267	—	41	—	311	—	1	—	—	—	—
Cysticercus cellulosae	—	—	—	—	—	2	—	1	—	—	—	—
» inermis	20	318	—	—	—	—	—	—	500	—	—	—
» tenuicollis	—	1	—	605	—	880	—	—	—	—	—	—
Distomatosis	—	26 359	—	14 850	—	—	—	—	—	—	—	—
Echinococcus	—	6	—	55	—	100	—	—	—	—	—	—
Erysipelas suis	—	—	—	—	—	51	—	—	—	—	5	—
Icterus	152	814	23	11	6	4	1	—	1	1	—	—
Kachexia	239	—	56	—	19	—	18	—	—	—	—	—
Kehittymättömyys ¹⁾	364	—	6	—	9	—	—	—	—	—	—	—
Likaantumisen ²⁾	769	1 360	43	80	25	197	8	15	—	—	—	—
Mastitis	47	708	—	1	7	17	—	—	2	—	—	—
Metritis	44	77	—	—	2	2	—	1	—	—	—	—
Nephritis	39	200	2	7	3	69	—	1	—	—	—	—
Pilaantumisen ³⁾	1 101	3 974	31	74	202	247	5	8	—	—	—	3 106
Pyæmia	21	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—
Rehu-, kaltausvesi-, veri- asp. ⁴⁾	—	22 209	—	3 116	—	28 239	—	400	—	—	—	—
Septicaemia	846	288	1	—	21	8	5	1	3	—	—	—
Tuberculosis	9	57	—	—	—	76	—	—	2	8	—	—
Tumores	19	72	—	3	4	5	2	4	—	—	—	—
Vieras haju, väri, maku ⁵⁾	477	557	15	16	169	164	7	2	8	2	—	326
Fraktura	—	302	—	7	—	294	—	123	1	—	—	—
Muu syy ⁶⁾	702	1 552	47	2 924	231	898	34	125	11	4	—	574
Yhteensä	4 893	61 277	227	21 916	795	31 931	80	695	528	20	—	4 006

1) Développement défectueux. 2) Saleté. 3) Détérioration. 4) Fourrages, eau pour échauder, sang aspiré.
5) Odeur, couleur goût étranges. 6) Autres causes.

Taulu 9. Läänittäinen yhdistelmä teurastamoissa v. 1935 suoritetussa lihan-
tarkastuksessa aiheutuneista erikoisista toimenpiteistä.

Tableau 9. Résumé par département des mesures spéciales prises aux abattoirs
en 1935.

Tauti Maladie	Uudenmaan lääni											
	Hylätty — Non approuvés								Erik. käsitelty Traitement spécial		Erikytetyt savut- teina, palvattuina t. m. s. Ihää kg Viandas non approuvés; saletés, jammés etc. en kg	
	Nautoja Bovidés		Lampaista Moutons		Sikoja Pores		Hevosia Chevaux		Nautoja Bovidés	Sikoja Pores		
	Rahjoja Corps	Elhimä tai ruuhon osa — Dieers organes ou por- tions de corps	Rahjoja Corps	Elhimä tai ruuhon osa — Dieers organes ou por- tions de corps	Rahjoja Corps	Elhimä tai ruuhon osa — Dieers organes ou por- tions de corps	Rahjoja Corps	Elhimä tai ruuhon osa — Dieers organes ou por- tions de corps				
Abscessus	9	112	—	—	52	389	—	1	—	—		—
Actinomycosis	—	34	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Angiektasia hepatis	—	216	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Anthrax	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Arthritis, Bursitis	—	8	—	1	—	117	—	1	1	—	—	—
Bronchopneumonia	—	—	—	—	—	301	—	—	—	—	—	—
Cystae	—	16	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—
Cysticercus cellulosae	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» inermis	—	—	—	—	—	—	—	—	133	—	—	—
» tenuicollis	—	—	—	63	—	32	—	—	—	—	—	—
Distomatosis	—	3 567	—	680	—	—	—	—	—	—	—	—
Echinococcus	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Erysipelas suis	—	—	—	—	—	34	—	—	—	—	—	—
Icterus	1	10	—	2	1	10	—	—	—	—	—	—
Kachexia	4	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—
Kehittymättömyys ¹⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Likaantumisen ²⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mastitis	3	136	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—
Metritis	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nephritis	3	11	—	—	1	51	—	—	—	—	—	—
Pilaantumisen ³⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pyæmia	1	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—
Rehu-, kalttausvesi-, veri- asp. ⁴⁾	—	609	—	14	—	2 255	—	2	—	—	—	—
Septicaemia	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tuberculosis	22	—	—	—	—	87	—	—	—	1	—	—
Tumores	5	9	—	1	3	7	—	1	—	—	—	—
Vieras haju, väri, maku ⁵⁾	—	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Fraktura	—	5	—	—	—	103	—	2	—	—	—	—
Muu syy ⁶⁾	69	211	2	19	210	479	4	11	—	2	—	—
Yhteensä	127	4 956	2	780	273	3 868	7	17	133	3	—	—

¹⁾ Développement défectueux. ²⁾ Saleté. ³⁾ Déterioration. ⁴⁾ Fourrages, eau pour échauder, sang aspiré.
⁵⁾ Odeur, couleur goût étranges. ⁶⁾ Autres causes.

Taulu 9 jatk.

Tauti <i>Maladie</i>	Turun ja Porin lääni											
	Hylätty — <i>Non approuvés</i>								Erik. käsitelty <i>Traitement spécial</i>			
	Nautoja <i>Bovides</i>		Lampaita <i>Moutons</i>		Sikoja <i>Porcs</i>		Hevosia <i>Chevaux</i>		Nautoja <i>Bovides</i>	Sikoja <i>Porcs</i>		
	Ruhoja <i>Corps</i>	Eliniä tai ruhon osa — <i>Divers organes ou por- tions de corps</i>	Ruhoja <i>Corps</i>	Eliniä tai ruhon osa — <i>Divers organes ou por- tions de corps</i>	Ruhoja <i>Corps</i>	Eliniä tai ruhon osa — <i>Divers organes ou por- tions de corps</i>	Ruhoja <i>Corps</i>	Eliniä tai ruhon osa — <i>Divers organes ou por- tions de corps</i>				
Abscessus	7	40	—	—	—	—	95	1	—	—	—	—
Actinomycosis	—	46	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Angiektasia hepatis	—	155	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
Anthrax	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Arthritis. Bursitis	—	19	—	—	—	—	5	—	3	—	—	—
Bronchopneumonia	—	2	—	—	—	—	1 600	—	—	—	—	—
Cystae	—	42	—	2	—	—	416	—	—	—	—	—
Cysticercus cellulosae	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» inermis	5	5	—	—	—	—	—	—	18	—	—	—
» tenuicollis	—	—	—	119	—	—	132	—	—	—	—	—
Distomatosis	—	2 722	—	868	—	—	—	—	—	—	—	—
Echinococcus	—	6	—	8	—	—	—	—	—	—	—	—
Erysipelas suis	—	—	—	—	—	64	2	—	—	—	—	—
Icterus	3	16	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Kachexia	9	—	6	—	3	—	—	1	—	—	—	—
Kehittymättömyys	24	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Likaantumisen	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mastitis	—	70	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—
Metritis	2	6	1	1	—	—	—	1	1	—	—	—
Nephritis	—	33	—	—	—	2	14	—	—	—	—	—
Pilaantumisen	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pyæmia	7	—	1	—	1	—	—	2	—	—	—	—
Rehu-, kaltausvesi-, veri- asp.	—	1 131	—	195	—	7 958	—	2	—	—	—	—
Septicæmia	41	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
Tuberculosis	—	25	—	—	—	—	72	—	—	—	—	—
Tumores	1	14	—	—	1	3	—	—	1	—	—	—
Vieras haju, väri, maku	8	3	—	—	2	1	—	4	3	—	—	—
Fraktura	—	15	—	—	—	86	—	—	—	—	—	—
Muu syy	17	33	—	2	178	175	—	5	9	—	—	—
Yhteensä	127	4 385	8	1 198	251	10 562	—	15	19	18	—	—

Taulu 9 jatk.

Tauti <i>Maladie</i>	Hämeen lääni										Hyökytety suolattuna, sarvuu- setuuta, päivätoota t. m. s. Hana K9 <i>Vaudes non approuvées;</i> <i>sables, fumées etc. en kg</i>
	Hylätty — <i>Non approuvés</i>										
	Nautoja <i>Bovides</i>		Lampaita <i>Moutons</i>		Sikoja <i>Porcs</i>		Hevosia <i>Chevaux</i>		Erik. käsitelty <i>Traitement spécial</i>		
	Ruhooja <i>Corps</i>	Eliniä tai ruhon osa — <i>Diers</i> <i>organes ou por- tions de corps</i>	Ruhooja <i>Corps</i>	Eliniä tai ruhon osa — <i>Diers</i> <i>organes ou por- tions de corps</i>	Ruhooja <i>Corps</i>	Eliniä tai ruhon osa — <i>Diers</i> <i>organes ou por- tions de corps</i>	Ruhooja <i>Corps</i>	Eliniä tai ruhon osa — <i>Diers</i> <i>organes ou por- tions de corps</i>	Nautoja <i>Bovides</i>	Sikoja <i>Porcs</i>	
Abscessus	10	39	1	1	15	43	—	—	—	—	—
Actinomycosis	—	54	—	—	1	1	—	—	—	—	—
Angiektasia hepatis	—	78	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Anthrax	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Arthritis, Bursitis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bronchopneumonia	—	—	—	2	—	197	—	—	—	—	—
Cystae	—	39	—	—	—	11	—	—	—	—	—
Cysticercus cellulosae	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» inermis	—	—	—	—	—	—	—	—	46	—	—
» tenuicollis	—	—	—	55	—	125	—	—	—	—	—
Distomatosis	—	3 311	—	602	—	—	—	—	—	—	—
Echinococcus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Erysipelas suis	—	—	—	—	5	6	—	—	—	—	—
Icterus	2	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—
Kachexia	10	—	8	—	2	—	4	—	—	—	—
Kehittymättömyys	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Likaantuminen	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mastitis	6	139	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Metritis	—	47	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Nephritis	1	18	—	—	—	3	—	—	—	—	—
Pilaantuminen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pyæmia	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rehu-, kaltausvesi-, veri- asp.	—	2 287	—	28	—	11 871	—	3	—	—	—
Septicæmia	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tuberculosis	3	—	—	—	—	93	—	—	1	—	—
Tumores	3	22	—	—	1	4	—	1	—	—	—
Vieras haju, väri, maku Fraktura	2	—	1	—	11	13	—	—	—	—	—
Fraktura	—	2	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Muu syy	30	230	1	890	23	163	6	77	—	—	—
Yhteensä	85	6 267	11	1 578	59	12 533	10	82	46	1	—

Taulu 9 jatk.

Tauti <i>Maladie</i>	Viipurin lääni											
	Hylätty — <i>Non approuvés</i>								Erik. käsitelty <i>Traitement spécial</i>		Hylätty suolattu, savus- tuttu, palvattu t. m. s. Ihnaa kg <i>Vandes non approuvés:</i> <i>sables, fumes etc. en kg</i>	
	Nautoja <i>Bovides</i>		Lampaista <i>Moutons</i>		Sikoja <i>Porcs</i>		Hevosia <i>Chevaux</i>		Nautoja <i>Bovides</i>	Sikoja <i>Porcs</i>		
	Rahoja <i>Corps</i>	Eliniä tai ruuhon osia — <i>Divers organes ou por- tions de corps</i>	Rahoja <i>Corps</i>	Eliniä tai ruuhon osia — <i>Divers organes ou por- tions de corps</i>	Rahoja <i>Corps</i>	Eliniä tai ruuhon osia — <i>Divers organes ou por- tions de corps</i>	Rahoja <i>Corps</i>	Eliniä tai ruuhon osia — <i>Divers organes ou por- tions de corps</i>				
Abscessus	—	98	—	—	—	—	—	—	—	—		—
Actinomycosis	—	23	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Angiektasia hepatis	—	145	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Anthrax	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Arthritis, Bursitis	—	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bronchopneumonia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cystae	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cysticercus cellulosae	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—
» inermis	—	—	—	—	—	—	—	—	425	—	—	—
» tenuicollis	—	—	—	—	—	—	84	—	—	—	—	—
Distomatosis	—	3 591	—	906	—	—	—	—	—	—	—	—
Echinococcus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Erysipelas suis	—	—	—	—	—	8	—	—	—	—	—	—
Icterus	8	1	31	—	—	11	—	—	—	—	—	—
Kachexia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kehittymättömyys	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Likaantumisen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mastitis	1	70	—	—	—	5	54	—	—	—	—	—
Metritis	2	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nephritis	2	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pilaantuminen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pyæmia	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rehu-, kaltausvesi-, veri- asp.	—	2 970	—	289	—	9 054	—	6	—	—	—	—
Septicaemia	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tuberculosis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tumores	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vieras haju, väri, maku	—	—	—	—	—	8	—	—	—	—	—	—
Fraktura	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Muu syy	49	85	18	137	98	41	—	—	—	—	—	—
Yhteensä	76	7 054	49	1 403	135	9 282	—	6	425	—	—	—

Taulu 9 jatk.

Tauti <i>Maladie</i>	Kuopion lääni								Erik. käsitelty <i>Traitement spécial</i>	Hykiitty suolattua, savuis- tettua, palvattua t. m. s. Ilmaa KE <i>Vielles non approuvées: salées, fumées etc. en kg</i>
	Hylätty — <i>Non approuvés</i>									
	Nautoja <i>Bovides</i>		Lampaita <i>Moutons</i>		Sikoja <i>Porcs</i>		Hevosia <i>Chevaux</i>			
	Rahoja <i>Corps</i>	Elimiä tai ruhon osa — <i>Divers organes ou por- tions de corps</i>	Rahoja <i>Corps</i>	Elimiä tai ruhon osa — <i>Divers organes ou por- tions de corps</i>	Rahoja <i>Corps</i>	Elimiä tai ruhon osa — <i>Divers organes ou por- tions de corps</i>	Rahoja <i>Corps</i>	Elimiä tai ruhon osa — <i>Divers organes ou por- tions de corps</i>		
Abscessus	—	7	—	—	—	2	—	—	—	—
Actinomycoosis	—	1	—	—	—	2	—	—	—	—
Angiektasia hepatis	—	33	—	—	—	—	—	—	—	—
Anthrax	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Arthritis, Bursitis	—	19	—	—	—	—	—	—	—	—
Bronchopneumonia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cystae	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cysticercus cellulosa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» inermis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» tenuicollis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Distomatosis	—	385	—	198	—	—	—	—	—	—
Echinococcus	—	—	—	15	—	—	—	—	—	—
Erysipelas suis	—	—	—	—	12	—	—	—	—	—
Icterus	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kachexia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kehittymättömyys	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Likaantuminen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mastitis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Metritis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nephritis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pilaantuminen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pyæmia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rehu-, kaltausvesi-, veri- asp.	—	272	—	51	—	439	—	—	—	—
Septicaemia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tuberculosis	3	4	—	—	—	1	—	—	—	—
Tumores	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vieras haju, väri, maku	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Fraktura	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Muu syy	3	3	—	—	39	2	—	—	—	—
Yhteensä	11	724	—	264	51	446	—	—	—	—

Taulu 9 jatk.

Tauti Maladie	Vaasan lääni											
	Hylätty — <i>Non approuvés</i>								Erik. käsitelty <i>Traitement spécial</i>		Hylätty suolattu, savutettu, palvuttu t. m. s. Ihaa kg <i>Vandes non approuvés: saates, jannes etc. en kg</i>	
	Nautoja <i>Bovides</i>		Lampaita <i>Moutons</i>		Sikoja <i>Porcs</i>		Hevosia <i>Chevaux</i>		Nautoja <i>Porcs</i>	Sikoja <i>Porcs</i>		
	Rahoja <i>Corps</i>	Elimiä tai ruuhon osta — <i>Divers organes ou portions de corps</i>	Rahoja <i>Corps</i>	Elimiä tai ruuhon osta — <i>Divers organes ou portions de corps</i>	Rahoja <i>Corps</i>	Elimiä tai ruuhon osta — <i>Divers organes ou portions de corps</i>	Rahoja <i>Corps</i>	Elimiä tai ruuhon osta — <i>Divers organes ou portions de corps</i>				
Abscessus	1	6	—	—	—	—	8	—	—	—		—
Actinomycosis	—	7	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—
Angiektasia hepatis	—	65	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Anthrax	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
Arthritis. Bursitis	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bronchopneumonia	—	—	—	—	—	—	6	—	—	—	—	—
Cystae	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Cysticercus cellulosae	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» inermis	1	—	—	—	—	—	—	—	—	12	—	—
» tenuicollis	—	—	—	—	86	—	115	—	—	—	—	—
Distomatosis	—	757	—	202	—	—	—	—	—	—	—	—
Echinococcus	—	6	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—
Erysipelas suis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Icterus	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kachexia	15	—	1	—	—	3	—	—	—	—	—	—
Kehittymättömyys	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Likantuminen	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mastitis	—	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Metritis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nephritis	—	1	—	—	—	1	2	—	—	—	—	—
Pilaantumien	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pyæmia	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
Rehu-, kalttausvesi-, veri-asp.	—	678	—	8	—	—	2 366	—	—	—	—	—
Septicaemia	28	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—
Tuberculosis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tumores	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Vieras haju, väri, maku	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Fraktura	—	1	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—
Muu syy	3	2	—	76	—	7	2	—	—	—	—	—
Yhteensä	54	1 547	1	372	18	2 514	—	—	12	—	—	—

Taulu 9 jatk.

Tauti <i>Maladie</i>	Oulun lääni									
	Hylätty — <i>Non approuvés</i>									
	Nautoja <i>Bovides</i>		Lampaita <i>Moutons</i>		Sikoja <i>Porcs</i>		Hevosia <i>Chevaux</i>		Erik. käsitelty <i>Traitement spécial</i>	
	Ruhoja <i>Corps</i>	Eläimiä tai ruhoja osia — <i>Divers organes ou por- tions de corps</i>	Ruhoja <i>Corps</i>	Eläimiä tai ruhoja osia — <i>Divers organes ou por- tions de corps</i>	Ruhoja <i>Corps</i>	Eläimiä tai ruhoja osia — <i>Divers organes ou por- tions de corps</i>	Ruhoja <i>Corps</i>	Eläimiä tai ruhoja osia — <i>Divers organes ou por- tions de corps</i>	Nautoja <i>Bovides</i>	Sikoja <i>Porcs</i>
Abscessus	1	6	—	1	9	3	—	—	—	—
Actinomycosis	—	7	—	—	—	—	—	—	—	—
Angiektasia hepatis	—	31	—	—	—	—	—	—	—	—
Anthrax	2	—	—	—	2	—	—	—	—	—
Arthritis, Bursitis	—	8	—	—	—	9	—	—	—	—
Bronchopneumonia	—	—	—	—	—	68	—	—	—	—
Cystae	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Cysticercus cellulosae	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» inermis	—	—	—	—	—	—	—	32	—	—
» tenuicollis	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—
Distomatosis	—	1 999	—	226	—	—	—	—	—	—
Echinococcus	—	1	—	3	—	—	—	—	—	—
Erysipelas suis	—	—	—	—	21	—	—	—	—	—
Icterus	1	7	—	—	—	1	—	—	—	—
Kachexia	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
Kehittymättömyys	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Likantuminen	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—
Mastitis	1	87	—	—	—	7	—	—	—	—
Metritis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nephritis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pilaantumien	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pyæmia	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Rehu-, kaltausvesi-, veri- asp.	—	1 024	—	7	—	2 204	—	—	—	—
Septicæmia	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Tuberculosis	—	12	—	—	—	2	—	—	—	—
Tumores	1	1	—	—	—	1	—	—	—	—
Vieras haju, väri, maku	1	—	—	—	37	—	—	—	—	—
Fraktura	—	5	—	—	—	51	—	—	—	—
Muu syv	45	36	5	40	76	10	—	—	—	—
Yhteensä	53	3 225	10	281	148	2 356	1	—	32	—

Taulu 9 jatk.

Tauti <i>Maladie</i>	Ahvenanmaan maakunta							
	Hylätty — <i>Non approuvés</i>							Erik. käsitelty <i>Traitement spécial</i>
	Nautoja <i>Bovides</i>		Lampaita <i>Moutons</i>		Sikoja <i>Porcs</i>		Hevosia <i>Chevaux</i>	
	Ruhoja <i>Corps</i>	Eliniä tai ruhon osia — <i>Divers organes ou por- tions de corps</i>	Ruhoja <i>Corps</i>	Eliniä tai ruhon osia — <i>Divers organes ou por- tions de corps</i>	Ruhoja <i>Corps</i>	Eliniä tai ruhon osia — <i>Divers organes ou por- tions de corps</i>	Ruhoja <i>Corps</i>	Eliniä tai ruhon osia — <i>Divers organes ou por- tions de corps</i>
Abscessus	—	—	—	—	—	—	—	—
Actinomycosis	—	—	—	—	—	—	—	—
Angiektasia hepatis	—	—	—	—	—	—	—	—
Anthrax	—	—	—	—	—	—	—	—
Arthritis, Bursitis	—	—	—	—	—	—	—	—
Bronchopneumonia	—	—	—	—	—	—	—	—
Cystae	—	—	—	—	—	—	—	—
Cysticercus cellulosae	—	—	—	—	—	—	—	—
» inermis	—	—	—	—	—	—	—	—
» tenuicollis	—	—	—	—	—	—	—	—
Distomatosis	—	138	—	716	—	—	—	—
Echinococcus	—	—	—	—	—	—	—	—
Erysipelas suis	—	—	—	—	—	—	—	—
Icterus	—	—	—	—	—	—	—	—
Kachexia	—	—	26	—	1	—	—	—
Kehittymättömyys	8	—	—	—	—	—	—	—
Likaantumisen	—	—	—	—	—	—	—	—
Mastitis	—	—	—	—	—	—	—	—
Metritis	—	—	—	—	—	—	—	—
Nephritis	—	3	—	—	—	—	—	—
Pilaantumisen	3	—	—	—	—	—	—	—
Pyæmia	—	—	—	—	—	—	—	—
Rehu-, kalttausvesi-, veri- asp.	—	—	—	—	—	94	—	—
Septicæmia	—	—	—	—	—	—	—	—
Tuberculosis	—	—	—	—	—	—	—	—
Tumores	—	—	—	—	—	—	—	—
Vieras haju, väri, maku	7	—	—	—	1	—	—	—
Fraktura	—	—	—	—	—	—	—	—
Muu syv	4	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä	22	141	26	716	2	94	—	—

Hylätty suolattu, savus-
tetty, palvattu t. m. s.
Ihää kg
Vieras non approuvés:
saides, fumées etc. en kg

Taulu 9 jatk.

Tauti <i>Maladie</i>	Koko maa — Dans tout le pays											
	Hylätty — Non approuvés											
	Nautoja <i>Bovides</i>		Lampaita <i>Moutons</i>		Sikoja <i>Porcs</i>		Hevosia <i>Chevaux</i>		Erik. käsitelty <i>Traitement spécial</i>		Hyväkäs- tettuna, parvattuna, t. m. s. Vaindes non approuvés; sables, fumées etc. en kg	
	Rahjoja <i>Corps</i>	Eläimiä tai ruuhon osta — <i>Divers organes ou por- tions de corps</i>	Rahjoja <i>Corps</i>	Eläimiä tai ruuhon osta — <i>Divers organes ou por- tions de corps</i>	Rahjoja <i>Corps</i>	Eläimiä tai ruuhon osta — <i>Divers organes ou por- tions de corps</i>	Rahjoja <i>Corps</i>	Eläimiä tai ruuhon osta — <i>Divers organes ou por- tions de corps</i>	Nautoja <i>Bovides</i>	Sikoja <i>Porcs</i>		
Abscessus	27	308	1	2	76	581	1	1	—	—		—
Actinomycosis	—	172	—	—	1	7	—	—	—	—		—
Angiektasia hepatis	—	723	—	2	—	5	—	—	—	—	—	
Anthrax	5	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	
Arthritis, Bursitis	—	71	—	1	—	131	1	4	—	—	—	
Bronchopneumonia	—	2	—	2	—	2 172	—	—	—	—	—	
Cystae	—	99	—	2	—	433	—	—	—	—	—	
Cysticercus cellulosae	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	
» inermis	6	5	—	—	—	—	—	—	666	—	—	
» tenuicollis	—	—	—	398	—	488	—	—	—	—	—	
Distomatosis	—	16 470	—	4 398	—	—	—	—	—	—	—	
Echinococcus	—	15	—	26	—	4	—	—	—	—	—	
Erysipelas suis	—	—	—	—	110	42	—	—	—	—	—	
Icterus	19	34	31	3	13	12	—	—	—	—	—	
Kachexia	38	—	41	—	11	—	7	—	—	—	—	
Kehittymättömyys	43	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Likaantuminen	1	4	5	—	—	—	—	—	—	—	—	
Mastitis	11	520	—	—	7	65	—	—	—	—	—	
Metritis	6	61	1	1	—	1	1	1	—	—	—	
Nephritis	6	116	—	—	4	70	—	—	—	—	—	
Pilaantuminen	5	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Pyæmia	15	—	1	—	6	—	2	—	—	—	—	
Rehu-, kaltausvesi-, veri- asp.	—	8 971	—	592	—	36 241	—	13	—	—	—	
Septicaemia	94	—	—	—	6	—	1	—	—	—	—	
Tuberculosis	28	41	—	—	—	255	—	—	—	2	—	
Tumores	12	46	—	1	5	16	1	2	—	—	—	
Vieras haju, väri, maku	19	11	1	—	59	14	4	3	—	—	—	
Fraktura	—	28	—	—	—	246	—	3	—	—	—	
Muu syy	•220	600	26	11 64	631	872	15	97	—	—	—	
Yhteensä	555	28 299	107	6 592	937	41 655	33	124	666	4	—	

Taulu 9 jatk. Lihantarkastamot ja teurastamot — *Bureaux d'inspection et abattoirs.*

Tauti <i>Maladie</i>	Koko maassa — <i>Dans tout le pays</i>										Hylätty suolattu, savustettu, palvattu t. m. s. Ihtaa kg <i>Vandes non approuvées: salées, fumées etc. en kg</i>
	Hylätty — <i>Non approuvés</i>										
	Nautoja <i>Bovides</i>		Lampaita <i>Moutons</i>		Sikoja <i>Porcs</i>		Hevosia <i>Chevaux</i>		Erik. käsitelty <i>Traitement spécial</i>		
	Ruhjoja <i>Corps</i>	Elimiä tai ruhon osia — <i>Divers organes ou portions de corps</i>	Ruhjoja <i>Corps</i>	Elimiä tai ruhon osia — <i>Divers organes ou portions de corps</i>	Ruhjoja <i>Corps</i>	Elimiä tai ruhon osia — <i>Divers organes ou portions de corps</i>	Ruhjoja <i>Corps</i>	Elimiä tai ruhon osia — <i>Divers organes ou portions de corps</i>	Nautoja <i>Bovides</i>	Sikoja <i>Porcs</i>	
Abscessus	67	766	4	124	112	783	1	9	—	—	—
Actinomycosis	—	464	—	—	1	17	—	—	—	—	—
Angiektasia hepatis	—	1 938	—	5	—	10	—	3	—	—	—
Anthrax	9	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—
Arthritis, Bursitis	—	260	—	2	—	151	1	7	—	—	—
Bronchopneumonia	—	4	—	2	3	2 255	—	—	—	—	—
Cystae	—	366	—	43	—	744	—	1	—	—	—
Cysticercus cellulosae	—	—	—	—	7	1	—	—	—	—	—
» inermis	26	323	—	—	—	—	—	—	1 166	—	—
» tenuicollis	—	1	—	1 003	—	1 368	—	—	—	—	—
Distomatosis	—	42 829	—	19 248	—	—	—	—	—	—	—
Echinococcus	—	21	—	81	—	104	—	—	—	—	—
Erysipelas suis	—	—	—	—	161	141	—	—	—	5	—
Icterus	171	848	54	14	19	16	1	—	1	1	—
Kachexia	277	—	97	—	30	—	25	—	—	—	—
Kehittymättömyys ¹⁾	407	—	6	—	9	—	—	—	—	—	—
Likaantuminen ²⁾	770	1 364	48	80	25	197	8	15	—	—	—
Mastitis	58	1 228	—	1	14	82	—	2	—	—	—
Metritis	50	138	1	1	2	3	1	2	—	—	—
Nephritis	45	316	2	7	7	139	—	1	—	—	—
Pilaantuminen ³⁾	1 106	3 976	31	74	202	247	5	8	—	—	3 106
Pyæmia	36	—	1	—	10	—	2	—	—	—	—
Rehu-, kaltausvesi-, veri-asp. ⁴⁾	—	31 180	—	3 708	—	64 480	—	413	—	—	—
Septicaemia	940	288	1	—	27	8	6	1	3	—	—
Tuberculosis	37	98	—	—	—	331	—	—	2	10	—
Tumores	31	118	—	4	9	21	3	6	—	—	—
Vieras haju, väri, maku ⁵⁾	496	568	16	16	228	178	11	5	8	2	326
Fraktura	—	330	—	7	—	540	—	126	1	—	—
Muu syy ⁶⁾	922	2 152	73	4 088	862	1 770	49	222	11	6	574
Yhteensä	5 448	89 576	334	28 508	1 732	73 586	113	819	1 194	24	4 006

1) Développement defectueux. 2) Saleté. 3) Déterioration. 4) Fourrages, eau pour échauder, sang aspiré.
5) Odeur, couleur goût étranges. 6) Autres causes.

Taulu 10. Maahan tuodun silavan trikiinitutkimukset v. 1935.
 Tableau 10. Contrôle pour la trichinose des graisses importées en 1935.

Toimisto <i>Bureau</i>	Tutkitun silavan määrä <i>Graisses examinées</i>		Hylätyn silavan määrä <i>Graisses rebutées</i>	
	laatikkoon <i>nombre</i> <i>de caisses</i>	kg	palasta <i>nombre</i> <i>de pièces</i>	kg
Helsinki	47	4 635	---	---
Oulu	---	---	---	---
Yhteensä -- <i>Total</i>	47	4 635	---	---